

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/882 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Απριλίου 2019

σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της προσέγγισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες ιδίως με την εξάλειψη και πρόληψη φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία ορισμένων προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών που προκύπτουν από αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας εντός των κρατών μελών. Αυτό αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε αυξημένη διαθεσιμότητα των προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά και θα βελτιώσει την προσβασιμότητα των σχετικών πληροφοριών.
- (2) Η ζήτηση για προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες είναι μεγάλη και ο αριθμός των ατόμων με αναπηρίες προβλέπεται ότι θα αυξηθεί σημαντικά. Ένα περιβάλλον όπου τα προϊόντα και οι υπηρεσίες είναι περισσότερο προσβάσιμα καθιστά δυνατή μια κοινωνία με λιγότερους αποκλεισμούς και διευκολύνει την αυτόνομη διαβίωση των ατόμων με αναπηρίες. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η συχνότητα εμφάνισης αναπηρίας στην Ένωση είναι υψηλότερη στις γυναίκες από ό,τι στους άνδρες.
- (3) Η παρούσα οδηγία ορίζει τα άτομα με αναπηρίες σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες που εγκρίθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2006 (ΣΗΕΔΑΑ), της οποίας η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος από τις 21 Ιανουαρίου 2011 και την οποία έχουν επικυρώσει όλα τα κράτη μέλη. Η ΣΗΕΔΑΑ ορίζει ότι στα άτομα με αναπηρίες «συμπεριλαμβάνονται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, ψυχικές ή αισθητηριακές διαταραχές, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύνανται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους». Η παρούσα οδηγία προάγει την πλήρη και αποτελεσματική ισότητα συμμετοχής βελτιώνοντας την πρόσβαση σε βασικά προϊόντα και υπηρεσίες που με τον αρχικό τους σχεδιασμό ή τη μεταγενέστερη προσαρμογή τους καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες.
- (4) Άλλα άτομα που βιώνουν λειτουργικούς περιορισμούς, όπως οι ηλικιωμένοι, οι έγκυοι ή άτομα που ταξιδεύουν με αποσκευές, θα αποκομίσουν επίσης οφέλη από την παρούσα οδηγία. Η έννοια «άτομα με λειτουργικούς περιορισμούς» όπως χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία, περιλαμβάνει άτομα που έχουν τυχόν σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές, διαταραχές που συνδέονται με την ηλικία ή άλλες αιτίες που σχετίζονται με τις επιδόσεις του ανθρώπινου σώματος, μόνιμες ή προσωρινές, οι οποίες, σε συνδυασμό με διάφορα εμπόδια, έχουν ως αποτέλεσμα την περιορισμένη πρόσβαση σε προϊόντα και υπηρεσίες και οδηγούν σε μια κατάσταση που απαιτεί την προσαρμογή των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.
- (5) Οι διαφορές μεταξύ των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων που θεσπίζονται από κράτη μέλη όσον αφορά την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών για άτομα με αναπηρίες, δημιουργούν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων και των υπηρεσιών, ενώ στρεβλώνουν τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες, οι εν λόγω ανισότητες είναι πιθανόν να αυξηθούν στην Ένωση μετά την έναρξη ισχύος της ΣΗΕΔΑΑ. Οι οικονομικοί φορείς, ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), επηρεάζονται ιδιαίτερα από αυτά τα εμπόδια.

⁽¹⁾ ΕΕ L 303 της 19.8.2016, σ. 103.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2019.

- (6) Λόγω των διαφορών στις εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αποθαρρύνονται από την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έξω από τις εγχώριες αγορές τους. Οι εθνικές, ή ακόμα και οι περιφερειακές ή τοπικές, απαιτήσεις προσβασιμότητας που τα κράτη μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή επί του παρόντος διαφέρουν όσον αφορά τόσο την κάλυψη όσο και το επίπεδο λεπτομέρειας. Οι διαφορές αυτές επηρεάζουν αρνητικά την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη, λόγω του επιπλέον κόστους που συνεπάγεται η ανάπτυξη και η εμπορία σε κάθε εθνική αγορά των προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών.
- (7) Οι καταναλωτές προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών και υποστηρικτικών τεχνολογιών έρχονται αντιμέτωποι με υψηλές τιμές λόγω του περιορισμένου ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών. Η πολυσχιδία των εθνικών κανονισμών περιορίζει τα δυνητικά οφέλη που απορρέουν από την ανταλλαγή εμπειριών με ομοτίμους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για την ανταπόκριση στις κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις.
- (8) Η προσέγγιση των εθνικών μέτρων σε επίπεδο Ένωσης είναι, επομένως, αναγκαία για τη σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προκειμένου να τερματιστεί ο κατακερματισμός της αγοράς προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας, να διευκολυνθεί το διασυνοριακό εμπόριο και η κινητικότητα, καθώς και να βοηθηθούν οι οικονομικοί φορείς να συγκεντρώνουν πόρους στην καινοτομία αντί να τους χρησιμοποιούν για να καλύπτουν δαπάνες που προκύπτουν εξαιτίας της κατακερματισμένης νομοθεσίας σε ολόκληρη την Ένωση.
- (9) Τα οφέλη της εναρμόνισης των απαιτήσεων προσβασιμότητας για την εσωτερική αγορά έχουν καταδειχθεί με την εφαρμογή της οδηγίας 2014/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ανελκυστήρες⁽³⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ στον τομέα των μεταφορών.
- (10) Στη δήλωση αριθ. 22, σχετικά με τα άτομα με αναπηρία, που προσαρτάται στη συνθήκη του Άμστερνταμ, η διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συμφώνησε ότι, κατά την κατάρτιση μέτρων στο πλαίσιο του άρθρου 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τα θεσμικά όργανα της Ένωσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες.
- (11) Ο γενικός στόχος της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2015 «Στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης» είναι να προκύψουν βιώσιμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από μια συνδεδεμένη ενιαία ψηφιακή αγορά, ούτως ώστε να διευκολυνθεί το εμπόριο και να ενισχυθεί η απασχόληση στο εσωτερικό της Ένωσης. Οι καταναλωτές της Ένωσης εξακολουθούν να μην απολαμβάνουν όλα τα οφέλη από τις τιμές και τις επιλογές που μπορεί να προσφέρει η ενιαία αγορά γιατί οι διασυνοριακές επιγραμμικές συναλλαγές παραμένουν ακόμη πολύ περιορισμένες. Ο κατακερματισμός περιορίζει επίσης τη ζήτηση για διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου. Υπάρχει επίσης ανάγκη για συντονισμένη δράση ώστε να εξασφαλιστεί ότι το ηλεκτρονικό περιεχόμενο, οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και η πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων είναι πλήρως διαθέσιμα στα άτομα με αναπηρίες. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να εναρμονιστούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας σε όλη την ενιαία ψηφιακή αγορά και να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες της Ένωσης, ανεξάρτητα από τις ικανότητές τους, μπορούν να απολαμβάνουν τα οφέλη της.
- (12) Από τότε που η Ένωση έγινε συμβαλλόμενο μέρος της ΣΗΕΔΑΑ, οι διατάξεις της έχουν καταστεί αναπόσπαστο τμήμα της ενωσιακής έννομης τάξης και είναι δεσμευτικές για τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη.
- (13) Η ΣΗΕΔΑΑ απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη της να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν πρόσβαση, σε ίση βάση με τους άλλους, στο φυσικό περιβάλλον, στα μέσα μεταφοράς, στις πληροφορίες και τις επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνιών, καθώς και σε άλλες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες ελεύθερης χρήσης ή παρεχόμενες στο ευρύ κοινό, σε αστικές και σε αγροτικές περιοχές. Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες έχει εντοπίσει την ανάγκη να δημιουργηθεί ένα νομοθετικό πλαίσιο με συγκεκριμένα, υλοποιήσιμα και χρονικά προσδιορισμένα κριτήρια αναφοράς για την παρακολούθηση της σταδιακής εφαρμογής της προσβασιμότητας.
- (14) Η ΣΗΕΔΑΑ ζητεί από τα συμβαλλόμενα μέρη της να αναλάβουν την προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης και την προώθηση της διαθεσιμότητας και της χρήσης των νέων τεχνολογιών, περιλαμβανομένων των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας, βοηθητικών μέσων κινητικότητας, βοηθητικού εξοπλισμού και συσκευών και τεχνολογιών κατάλληλων για άτομα με αναπηρίες. Η ΣΗΕΔΑΑ ζητεί επίσης να δοθεί προτεραιότητα στις τεχνολογίες που έχουν προσιτό κόστος.

⁽³⁾ Οδηγία 2014/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τους ανελκυστήρες και τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας για ανελκυστήρες (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 251).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου και γενικής ασφαλείας των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμολκωμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (ΕΕ L 200 της 31.7.2009, σ. 1).

- (15) Η έναρξη ισχύος της ΣΗΕΔΑΑ στην έννομη τάξη των κρατών μελών συνεπάγεται την ανάγκη να θεσπισθούν πρόσθετες εθνικές διατάξεις σχετικά με την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών. Χωρίς την ανάληψη ενωσιακής δράσης, αυτές οι διατάξεις θα όξυναν περαιτέρω τις αποκλίσεις μεταξύ των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών.
- (16) Ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να διευκολυνθεί η εφαρμογή της ΣΗΕΔΑΑ στην Ένωση με την παροχή κοινών ενωσιακών κανόνων. Η παρούσα οδηγία στηρίζει επιπλέον τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους για την εναρμονισμένη εκπλήρωση των εθνικών τους δεσμεύσεων καθώς και των υποχρεώσεων που υπέχουν βάσει της ΣΗΕΔΑΑ όσον αφορά την προσβασιμότητα.
- (17) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 15ης Νοεμβρίου 2010 με θέμα «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020 — Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια», σε συμφωνία με τη ΣΗΕΔΑΑ, θεωρεί την προσβασιμότητα ως έναν από τους οκτώ τομείς δράσης, αναφέρει ότι είναι βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή στην κοινωνία, και αποσκοπεί στο να διασφαλίζεται η προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών.
- (18) Ο προσδιορισμός των προϊόντων και των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας βασίζεται σε διαδικασία λεπτομερούς ελέγχου που πραγματοποιήθηκε κατά την εκπόνηση της εκτίμησης αντικτύπου η οποία προσδιόρισε τα προϊόντα και υπηρεσίες που έχουν σημασία για τα άτομα με αναπηρίες, και για τα οποία τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ή είναι πιθανό να θεσπίσουν αποκλίνουσες εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας οι οποίες θα διαταράξουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (19) Για να διασφαλισθεί η προσβασιμότητα των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παροχή αυτών των υπηρεσιών και έχουν αλληλεπίδραση με τον καταναλωτή θα πρέπει επίσης να συνάδουν με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία.
- (20) Ακόμη και αν μια υπηρεσία ή μέρος μιας υπηρεσίας ανατίθεται με υπεργολαβία σε τρίτο μέρος, δεν θα πρέπει να διακυβεύεται η προσβασιμότητα της εν λόγω υπηρεσίας και οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν την ορθή και συνεχή κατάρτιση του προσωπικού τους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι είναι ενημερωμένοι σχετικά με τον τρόπο χρήσης προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών. Η κατάρτιση αυτή θα πρέπει να καλύπτει ζητήματα όπως η παροχή πληροφοριών, συμβουλών και η διαφήμιση.
- (21) Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να θεσπισθούν με τον λιγότερο επαχθή τρόπο για τους οικονομικούς φορείς και τα κράτη μέλη.
- (22) Είναι αναγκαίο να εξειδικευθούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας για τη διάθεση στην αγορά προϊόντων και υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας προκειμένου να διασφαλισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία τους στην εσωτερική αγορά.
- (23) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καθιστά υποχρεωτικές τις λειτουργικές απαιτήσεις προσβασιμότητας και θα πρέπει να διατυπώνονται με όρους γενικών στόχων. Οι εν λόγω απαιτήσεις θα πρέπει να είναι αρκετά ακριβείς ώστε να δημιουργούν νομικώς δεσμευτικές υποχρεώσεις και επαρκώς λεπτομερείς ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση της συμμόρφωσης προκειμένου να διασφαλίζεται η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, καθώς επίσης να παραμένει κάποιος βαθμός ευελιξίας υπέρ της καινοτομίας.
- (24) Η παρούσα οδηγία περιέχει μια σειρά κριτηρίων λειτουργικής απόδοσης που σχετίζονται με τους τρόπους λειτουργίας των προϊόντων και των υπηρεσιών. Τα εν λόγω κριτήρια δεν νοούνται ως γενική εναλλακτική επιλογή έναντι των απαιτήσεων προσβασιμότητας που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία, αλλά πρέπει να χρησιμοποιούνται σε πολύ ειδικές καταστάσεις και μόνον. Τα εν λόγω κριτήρια πρέπει να εφαρμόζονται σε ειδικές λειτουργίες ή χαρακτηριστικά των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών, ώστε να καθίσταται δυνατή η πρόσβαση τους, όταν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας δεν αφορούν μία ή περισσότερες από τις εν λόγω ειδικές λειτουργίες ή χαρακτηριστικά. Επιπλέον, στην περίπτωση που μια απαίτηση προσβασιμότητας περιέχει ειδικές τεχνικές απαιτήσεις και παρέχεται εναλλακτική τεχνική λύση για αυτές τις τεχνικές απαιτήσεις στο προϊόν ή την υπηρεσία, η εν λόγω εναλλακτική τεχνική λύση θα πρέπει και πάλι να συμμορφώνεται με τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας και θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα ισοδύναμη ή αυξημένη προσβασιμότητα, με εφαρμογή των εκάστοτε κριτηρίων λειτουργικής απόδοσης.
- (25) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει υλικά συστήματα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές. Προκειμένου τα εν λόγω συστήματα να λειτουργούν με προσβάσιμο τρόπο, θα πρέπει να είναι προσβάσιμα και τα λειτουργικά τους συστήματα. Αυτά τα υλικά συστήματα πληροφορικής χαρακτηρίζονται από την πολυλειτουργική τους φύση και την ικανότητά τους να εκτελούν, με το αρμόζον λογισμικό, τις περισσότερες κοινές υπολογιστικές εργασίες που ζητούν οι καταναλωτές και προορίζονται για χρήση από τους καταναλωτές. Παραδείγματα τέτοιων υλικών συστημάτων πληροφορικής αποτελούν οι προσωπικοί υπολογιστές, συμπεριλαμβανομένων των επιτραπέζιων υπολογιστών, των

φορητών υπολογιστών, των έξυπνων τηλεφώνων και των ταμπλετών. Δεν αποτελούν υλικά συστήματα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές οι ειδικοί υπολογιστές που είναι ενσωματωμένοι σε ηλεκτρονικά καταναλωτικά προϊόντα. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να καλύπτει, σε ατομική βάση, μεμονωμένα στοιχεία που επιτελούν ειδικές λειτουργίες, όπως μητρικές κάρτες ή κάρτες μνήμης, οι οποίες χρησιμοποιούνται ή θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε ένα τέτοιο σύστημα.

- (26) Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει επίσης να εμπίπτουν ορισμένα τερματικά πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου τόσο του υλικού εξοπλισμού όσο και του λογισμικού τους, και ορισμένα διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένου τόσο του υλικού εξοπλισμού όσο και του λογισμικού τους, που προορίζονται να χρησιμοποιούνται για την παροχή των υπηρεσιών που καλύπτει η παρούσα οδηγία, επί παραδείγματι, οι αυτόματες ταμειακές μηχανές, τα μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων που εκδίδουν εισιτήρια υπό υλική μορφή τα οποία δίνουν πρόσβαση σε υπηρεσίες όπως μηχανήματα διανομής εισιτηρίων ταξιδιού· μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων αναμονής σε τράπεζες· μηχανήματα ελέγχου εισιτηρίων· και διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που παρέχουν πληροφορίες, μεταξύ των οποίων και οι διαδραστικές οθόνες πληροφοριών.
- (27) Ωστόσο, ορισμένα διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που παρέχουν πληροφορίες, εγκατεστημένα ως αναπόσπαστα τμήματα οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δεδομένου ότι αποτελούν μέρος των εν λόγω οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού, τα οποία δεν καλύπτει η παρούσα οδηγία.
- (28) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επιπλέον να καλύπτει τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾. Επί του παρόντος, τα μέτρα που έχουν λάβει τα κράτη μέλη για την παροχή πρόσβασης σε άτομα με αναπηρίες παρουσιάζουν αποκλίσεις και δεν είναι εναρμονισμένα σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά. Η διασφάλιση των ίδιων απαιτήσεων προσβασιμότητας σε ολόκληρη την Ένωση θα επιφέρει οικονομίες κλίμακας για τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη και θα διευκολύνει την ουσιαστική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες, τόσο στα δικά τους κράτη μέλη αλλά και όταν ταξιδεύουν μεταξύ των κρατών μελών. Για να είναι προσβάσιμες οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης, οι πάροχοι θα πρέπει, εκτός από τη φωνητική επικοινωνία, να παρέχουν υπηρεσίες κειμένου σε πραγματικό χρόνο και υπηρεσίες πλήρους συνομιλίας όταν παρέχουν βίντεο, εξασφαλίζοντας τον συγχρονισμό όλων αυτών των μέσων επικοινωνίας. Τα κράτη μέλη, επιπλέον των απαιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να μπορούν να ορίσουν, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972, πάροχο υπηρεσιών αναμετάδοσης που θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρίες.
- (29) Η παρούσα οδηγία εναρμονίζει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των συναφών προϊόντων, και συμπληρώνει την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 η οποία καθορίζει τις απαιτήσεις για την ισοδύναμη πρόσβαση και τις επιλογές για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες. Η οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 καθορίζει επίσης απαιτήσεις στο πλαίσιο των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας όσον αφορά την οικονομική προσιτότητα της πρόσβασης στο διαδίκτυο και των φωνητικών επικοινωνιών και την οικονομική προσιτότητα και τη διαθεσιμότητα του σχετικού τερματικού εξοπλισμού, του ειδικού εξοπλισμού και των υπηρεσιών για τους καταναλωτές με αναπηρίες.
- (30) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να καλύπτει τον τερματικό εξοπλισμό καταναλωτών με διαδραστικές υπολογιστικές δυνατότητες που αναμένεται κατά κύριο λόγο να χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο εν λόγω εξοπλισμός θα πρέπει να θεωρείται ότι περιλαμβάνει και τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται ως μέρος μιας διάταξης κατά την πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως δρομολογητή ή μόντεμ.
- (31) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων θα πρέπει να σημαίνει ότι οι υπηρεσίες παροχής πρόσβασης σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο είναι προσβάσιμες καθώς και ότι παρέχονται μηχανισμοί που επιτρέπουν στους χρήστες με αναπηρίες να χρησιμοποιούν υποστηρικτικές τεχνολογίες. Υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν δικτυακούς τόπους, επιγραμμικές εφαρμογές, εφαρμογές για αποκωδικοποιητή, εφαρμογές που μπορούν να καταφορτωθούν, υπηρεσίες για φορητές συσκευές συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές, και σχετικές εφαρμογές αναπαραγωγής μέσων καθώς και υπηρεσίες συνδεδεμένης τηλεόρασης. Η προσβασιμότητα των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων επικοινωνίας ρυθμίζεται στην οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁶⁾, με την εξαίρεση την προσβασιμότητα των ηλεκτρονικών οδηγιών προγραμμάτων (EPG) που περιλαμβάνονται στον ορισμό των υπηρεσιών που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων όπου εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία.
- (32) Στο πλαίσιο των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα, η παρούσα οδηγία θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να καλύπτει την παροχή πληροφοριών για μεταφορικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιωτικών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο, που παρέχονται μέσω δικτυακών τόπων, υπηρεσιών για φορητές συσκευές, διαδραστικών οθονών πληροφοριών και διαδραστικών τερματικών αυτοεξυπηρέτησης που απαιτούνται για τους επιβάτες με αναπηρίες προκειμένου να ταξιδεύσουν. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει πληροφορίες

⁽⁵⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36).

⁽⁶⁾ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

σχετικά με προϊόντα και υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών του παρόχου υπηρεσιών, παροχή πληροφοριών πριν από την αναχώρηση, παροχή πληροφοριών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και πληροφορίες που παρέχονται όταν ακυρώνεται ένα δρομολόγιο ή καθυστερεί η αναχώρησή του. Άλλα στοιχεία μπορούν επίσης να είναι πληροφορίες σχετικά με τιμές και εκπτώσεις.

- (33) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να καλύπτει διαδικτυακούς τόπους, υπηρεσίες βάσει φορητών συσκευών, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές που έχουν αναπτύξει ή θέτουν στη διάθεση του κοινού οι φορείς υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας ή για λογαριασμό τους, υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων, ηλεκτρονικά εισιτήρια και διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης.
- (34) Ο προσδιορισμός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε σχέση με υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα θα πρέπει να βασίζεται στην υπάρχουσα τομεακή νομοθεσία σχετικά με τα δικαιώματα των επιβατών. Όταν η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε ορισμένα είδη υπηρεσιών μεταφορών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους παρόχους υπηρεσιών να εφαρμόζουν τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
- (35) Η οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ προβλέπει ήδη υποχρεώσεις για τους οργανισμούς του δημόσιου τομέα που παρέχουν υπηρεσίες μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών αστικών και προαστιακών μεταφορών, και περιφερειακών μεταφορών, να καταστήσουν προσβάσιμους τους δικτυακούς τους τόπους. Η παρούσα οδηγία προβλέπει επίσης απαλλαγές για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών αστικών και προαστιακών μεταφορών και περιφερειακών μεταφορών. Επιπλέον, η παρούσα οδηγία περιλαμβάνει υποχρεώσεις για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας για τους δικτυακούς τόπους ηλεκτρονικού εμπορίου. Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία περιλαμβάνει υποχρεώσεις για τη μεγάλη πλειονότητα των ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών μεταφορών να καταστήσουν προσβάσιμους τους δικτυακούς τους τόπους, για την επιγραμματική πώληση εισιτηρίων, δεν είναι απαραίτητο να θεσπιστούν στην παρούσα οδηγία πρόσθετες απαιτήσεις για τους δικτυακούς τόπους των παρόχων υπηρεσιών αστικών και προαστιακών μεταφορών και των παρόχων περιφερειακών μεταφορών.
- (36) Ορισμένα στοιχεία των απαιτήσεων προσβασιμότητας, ιδίως σε σχέση με την παροχή πληροφοριών κατά τα οριζόμενα στην παρούσα οδηγία καλύπτονται ήδη από το υφιστάμενο ενωσιακό δίκαιο στον τομέα των επιβατικών μεταφορών. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται στοιχεία του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹²⁾. Καλύπτονται επίσης από σχετικές πράξεις οι οποίες εγκρίθηκαν βάσει της οδηγίας 2008/57/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹³⁾. Προκειμένου να διασφαλισθεί η κανονιστική συνέπεια, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στους εν λόγω κανονισμούς και τις εν λόγω πράξεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται όπως πριν. Ωστόσο, οι επιπρόσθετες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας θα συμπληρώσουν τις υφιστάμενες απαιτήσεις, βελτιώνοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των μεταφορών με επιπλέον όφελος για τα άτομα με αναπηρίες.
- (37) Ορισμένα στοιχεία των υπηρεσιών μεταφορών δεν θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία όταν παρέχονται εκτός της επικράτειας των κρατών μελών, ακόμη και όταν η υπηρεσία απευθύνεται στην αγορά της Ένωσης. Ως προς τα στοιχεία αυτά, οι φορείς υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών θα πρέπει να υποχρεούνται να μεριμνούν μόνο για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας όσον αφορά το μέρος των υπηρεσιών που προσφέρεται εντός της επικράτειας της Ένωσης. Ωστόσο, στην περίπτωση των αεροπορικών μεταφορών, οι ενωσιακοί αερομεταφορείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας πληρούνται και στις πτήσεις που αναχωρούν από αερολιμένα που βρίσκεται σε τρίτη χώρα προς αερολιμένα που βρίσκεται στην επικράτεια των κρατών μελών.

⁽⁷⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1).

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικά (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 1).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14).

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 1).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 1).

⁽¹³⁾ Οδηγία 2008/57/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του κοινοτικού σιδηροδρομικού συστήματος (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 191 της 18.7.2008, σ. 1).

Επιπλέον, όλοι οι αερομεταφορείς, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν έχουν αδειοδοτηθεί στην Ένωση, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας πληρούνται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πτήσεις αναχωρούν από έδαφος της Ένωσης προς την επικράτεια τρίτης χώρας.

- (38) Οι αρχές των πόλεων θα πρέπει να ενθαρρύνονται να εντάσσουν στα οικεία σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ/SUMPs) την ανεμπόδιση προσβασιμότητα στις υπηρεσίες αστικών μεταφορών και να δημοσιεύουν τακτικά καταλόγους βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την ανεμπόδιση προσβασιμότητα στις δημόσιες αστικές μεταφορές και την κινητικότητα.
- (39) Το ενωσιακό δικαίο περί τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αποσκοπεί στην προστασία και στην ενημέρωση των καταναλωτών αυτών των υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ένωση αλλά δεν περιλαμβάνει απαιτήσεις προσβασιμότητας. Προκειμένου να έχουν τα άτομα με αναπηρίες τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν αυτές τις υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ένωση, μεταξύ άλλων και, εφόσον παρέχονται, μέσω δικτυακών τόπων και υπηρεσιών που βασίζονται σε φορητές συσκευές, συμπεριλαμβανομένων εφαρμογών για φορητές συσκευές, να λαμβάνουν καλά ενημερωμένες αποφάσεις και να έχουν τη βεβαιότητα ότι προστατεύονται επαρκώς και ισότιμα με τους άλλους καταναλωτές, καθώς και για να διασφαλίζονται ίσοι όροι ανταγωνισμού για τους παρόχους υπηρεσιών, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεσπίσει κοινές απαιτήσεις προσβασιμότητας για ορισμένες τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που παρέχονται στους καταναλωτές.
- (40) Οι αρμόζουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στις μεθόδους ταυτοποίησης, στην ηλεκτρονική υπογραφή και τις υπηρεσίες πληρωμών, καθώς είναι απαραίτητες για τη σύναψη τραπεζικών συναλλαγών με καταναλωτές.
- (41) Τα αρχεία ηλεκτρονικών βιβλίων βασίζονται σε κωδικοποίηση ηλεκτρονικού υπολογιστή που επιτρέπει την κυκλοφορία και την ανάγνωση πνευματικού έργου κατά κύριο λόγο με κείμενο και γραφικά. Ο βαθμός ακριβείας αυτής της κωδικοποίησης καθορίζει την προσβασιμότητα των αρχείων ηλεκτρονικών βιβλίων, ιδίως όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των διαφόρων συστατικών στοιχείων του έργου και την τυποποιημένη περιγραφή της δομής του. Η διαλειτουργικότητα από την άποψη της προσβασιμότητας αναμένεται να βελτιστοποιήσει τη συμβατότητα των εν λόγω φακέλων προς τους πράκτορες χρήστη και προς τις τρέχουσες και τις μελλοντικές υποστηρικτικές τεχνολογίες. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ειδικών «εκδόσεων», όπως τα εικονογραφημένα/κόμικς, τα παιδικά βιβλία και τα βιβλία τέχνης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη υπό το πρίσμα όλων των εφαρμοστέων απαιτήσεων προσβασιμότητας. Οι αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας στα κράτη μέλη θα καθιστούν δύσκολο για τους εκδότες και λοιπούς οικονομικούς φορείς να επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα της εσωτερικής αγοράς, θα δημιουργήσουν ενδεχομένως προβλήματα διαλειτουργικότητας με τις συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων και θα περιορίζουν την πρόσβαση των καταναλωτών με αναπηρίες. Στο πεδίο των ηλεκτρονικών βιβλίων, η έννοια του παρόχου υπηρεσιών μπορεί να περιλαμβάνει τους εκδότες και άλλους οικονομικούς φορείς που εμπλέκονται στη διανομή τους.

Αναγνωρίζεται ότι τα άτομα με αναπηρίες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια κατά την πρόσβαση σε περιεχόμενο που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα και συγγενικών δικαιώματα και ότι έχουν ήδη ληφθεί ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της εν λόγω κατάστασης για παράδειγμα μέσω της έκδοσης της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾, καθώς και ότι θα μπορούσαν να ληφθούν περαιτέρω μέτρα της Ένωσης σχετικά με το θέμα αυτό στο μέλλον.

- (42) Η παρούσα οδηγία ορίζει τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου ως υπηρεσία που παρέχεται εξ αποστάσεως, μέσω δικτυακών τόπων και υπηρεσιών βασισμένων σε φορητές συσκευές, με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή, με σκοπό τη σύναψη συμβάσεως καταναλωτών. Για τους σκοπούς του εν λόγω ορισμού ως «εξ αποστάσεως» νοείται η υπηρεσία που παρέχεται χωρίς τα συμβαλλόμενα μέρη να είναι ταυτοχρόνως παρόντα· η διατύπωση «με ηλεκτρονικά μέσα» σημαίνει ότι η υπηρεσία παρέχεται στην αφετηρία της και γίνεται αποδεκτή στον προορισμό της μέσω εξοπλισμών ηλεκτρονικής επεξεργασίας (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης) ή αποθήκευσης δεδομένων και η εν λόγω υπηρεσία παρέχεται, διαβιβάζεται και λαμβάνεται εξολοκλήρου μέσω τηλεφωνικής γραμμής, ραδιοφωνικής μετάδοσης, οπτικής ίνας ή με άλλα ηλεκτρομαγνητικά μέσα· με τη διατύπωση «κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή» νοείται ότι η υπηρεσία παρέχεται κατόπιν ατομικού αιτήματος· Δεδομένης της αυξανόμενης σπουδαιότητας των υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου και του υψηλής τεχνολογίας χαρακτήρα τους, είναι σημαντικό να υπάρχουν εναρμονισμένες απαιτήσεις για την προσβασιμότητά τους.

⁽¹⁴⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 242 της 20.9.2017, σ. 6).

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη διασυννοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων (ΕΕ L 242 της 20.9.2017, σ. 1).

- (43) Οι υποχρεώσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται στις μέσω διαδικτύου πωλήσεις όλων των προϊόντων και υπηρεσιών και θα πρέπει συνεπώς να εφαρμόζονται επίσης στις πωλήσεις προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτονται καθ' εαυτά από την παρούσα οδηγία.
- (44) Τα μέτρα που σχετίζονται με την προσβασιμότητα της απάντησης σε επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να λαμβάνονται με την επιφύλαξη της οργάνωσης των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης και χωρίς επιπτώσεις σε αυτή, η οποία παραμένει αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών.
- (45) Σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η πρόσβαση των τελικών χρηστών με αναπηρίες σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης είναι διαθέσιμη μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης και ισότιμη με την πρόσβαση των άλλων τελικών χρηστών, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών. Η Επιτροπή και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή άλλες αρμόδιες αρχές πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι, όταν ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη, οι τελικοί χρήστες με αναπηρίες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε ισότιμη βάση με τους υπόλοιπους τελικούς χρήστες χωρίς οποιαδήποτε προεγγραφή. Τα μέτρα αυτά πρέπει να αποσκοπούν στην εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας μεταξύ όλων των κρατών μελών και να βασίζονται κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό σε ευρωπαϊκά πρότυπα ή προδιαγραφές που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 39 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972. Τα μέτρα αυτά δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να θεσπίζουν επιπλέον απαιτήσεις με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην εν λόγω οδηγία. Ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της εκπλήρωσης των απαιτήσεων προσβασιμότητας όσον αφορά την απάντηση των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης για χρήστες με αναπηρίες όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ορίσουν έναν τρίτο πάροχο υπηρεσιών αναμετάδοσης που θα χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρίες για να επικοινωνούν με το κέντρο λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης, έως ότου τα εν λόγω κέντρα λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης να μπορούν να χρησιμοποιούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω διαδικτυακών πρωτοκόλλων για διασφάλιση της προσβασιμότητας της απάντησης των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης. Σε κάθε περίπτωση, οι υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι περιορίζουν ή μειώνουν τις υποχρεώσεις προσβασιμότητας για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες συμπεριλαμβανομένης της ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης καθώς και τις υποχρεώσεις προσβασιμότητας όπως ορίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/1972.
- (46) Η οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 καθορίζει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για συγκεκριμένους δικτυακούς τόπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές οργανισμών του δημόσιου τομέα, και άλλες σχετικές πτυχές, ιδίως τις απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συμμόρφωση των σχετικών δικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές. Ωστόσο, η εν λόγω οδηγία παραδέτει συγκεκριμένες εξαιρέσεις. Παρόμοιες εξαιρέσεις συντρέχουν και για την παρούσα οδηγία. Ορισμένες δραστηριότητες μέσω δικτυακών τόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές του δημόσιου τομέα, όπως υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών ή υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει επιπλέον να συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας για να διασφαλίζεται ότι η επιγραμμική πώληση προϊόντων και υπηρεσιών είναι προσβάσιμη σε άτομα με αναπηρίες ανεξάρτητα από το αν ο πωλητής είναι οικονομικός φορέας του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102, παρά τις διαφορές, για παράδειγμα στην παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επιβολή.
- (47) Οι τέσσερις αρχές της προσβασιμότητας των διαδικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές, όπως χρησιμοποιούνται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/2102, είναι: αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη πρέπει να μπορούν να παρουσιασθούν στους χρήστες με τρόπους που αυτοί να μπορούν να αντιληφθούν· χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη και η πλοήγηση θα πρέπει να είναι εύχρηστα· κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη θα πρέπει να είναι κατανοητές· και στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο θα πρέπει να είναι αρκετά στιβαρό ώστε να μπορεί να ερμηνευθεί αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, περιλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών. Οι αρχές αυτές ισχύουν και για την παρούσα οδηγία.
- (48) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι, όταν τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία τηρούν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, δεν παρεμποδίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία τους εντός της Ένωσης εξαιτίας της προσβασιμότητας.
- (49) Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κοινές απαιτήσεις προσβασιμότητας του δομημένου περιβάλλοντος θα διευκολύνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των σχετικών υπηρεσιών και των ατόμων με αναπηρίες. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπει στα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν το δομημένο περιβάλλον που χρησιμοποιείται για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα III.
- (50) Η προσβασιμότητα θα πρέπει να επιτυγχάνεται με τη συστηματική εξάλειψη και πρόληψη των εμποδίων, κατά προτίμηση μέσω ενός καθολικού σχεδιασμού ή μιας προσέγγισης «σχεδιασμός για όλους», η οποία συμβάλλει για τα άτομα με αναπηρίες στη διασφάλιση πρόσβασης επί ίσοις όροις με τους υπολοίπους. Σύμφωνα με τη ΣΗΕΔΑΑ, η προσέγγιση αυτή «σημαίνει τον σχεδιασμό προϊόντων, περιβαλλόντων, προγραμμάτων και υπηρεσιών, ώστε να είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται από όλους τους ανθρώπους, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, χωρίς να απαιτείται προσαρμογή ή ειδικός σχεδιασμός». Σύμφωνα με τη ΣΗΕΔΑΑ, «ο καθολικός σχεδιασμός δεν αποκλείει τις βοηθητικές συσκευές για συγκεκριμένες

ομάδες ατόμων με αναπηρίες, όπου αυτό απαιτείται». Επιπλέον, η προσβασιμότητα δεν αποκλείει τις εύλογες προσαρμογές, όταν αυτές απαιτούνται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο. Η προσβασιμότητα και ο καθολικός σχεδιασμός θα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με το γενικό σχόλιο αριθ. 2 (2014) άρθρο 9: Προσβασιμότητα όπως συντάχθηκε από την επιτροπή του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.

- (51) Προϊόντα και υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν υπάγονται αυτομάτως στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾. Ωστόσο, ορισμένες υποστηρικτικές τεχνολογίες, οι οποίες είναι ιατροτεχνολογικά προϊόντα, ενδέχεται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.
- (52) Οι περισσότερες θέσεις εργασίας στην ΕΕ παρέχονται από τις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Έχουν πολύ μεγάλη σημασία για τη μελλοντική ανάπτυξη, αλλά πολύ συχνά αντιμετωπίζουν εμπόδια και φραγμούς στην ανάπτυξη των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους, ιδίως σε διασυνοριακό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να διευκολύνεται το έργο των ΜΜΕ και των πολύ μικρών επιχειρήσεων μέσω της εναρμόνισης των εθνικών διατάξεων σχετικά με την προσβασιμότητα, διατηρώντας παράλληλα τις απαραίτητες εγγυήσεις.
- (53) Προκειμένου οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και οι ΜΜΕ να επωφεληθούν από την παρούσα οδηγία, πρέπει να πληρούν πραγματικά τις απαιτήσεις της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁷⁾ και τη σχετική νομολογία, με στόχο την αποφυγή της καταστρατήγησης των κανόνων της.
- (54) Προκειμένου να διασφαλισθεί η συνοχή της νομοθεσίας της Ένωσης, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να βασισθεί στην απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁸⁾ καθώς αφορά προϊόντα που υπόκεινται ήδη σε άλλες ενωσιακές πράξεις, και να αναγνωρίζονται παράλληλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των απαιτήσεων προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
- (55) Όλοι οι οικονομικοί φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και παρεμβαίνουν στην αλυσίδα προσφοράς και διανομής πρέπει να εξασφαλίζουν ότι διαθέτουν στην αγορά μόνον προϊόντα που συμμορφώνονται με την παρούσα οδηγία. Το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τους οικονομικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες. Είναι απαραίτητο να προβλεφθεί σαφής και αναλογική κατανομή των υποχρεώσεων με ανταπόκριση στον ρόλο κάθε οικονομικού φορέα στη διαδικασία προσφοράς και διανομής.
- (56) Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να φέρουν την ευθύνη για τη συμμόρφωση των προϊόντων και των υπηρεσιών, σε σχέση με τους αντίστοιχους ρόλους τους στην αλυσίδα εφοδιασμού, έτσι ώστε να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας της προσβασιμότητας και να εγγυώνται θεμιτό ανταγωνισμό στην αγορά της Ένωσης.
- (57) Οι υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να ισχύουν και για τους οικονομικούς φορείς από τον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.
- (58) Ο κατασκευαστής, επειδή γνωρίζει λεπτομερώς τη διαδικασία σχεδιασμού και παραγωγής, είναι ο πλέον ενδεδειγμένος για να πραγματοποιεί ολόκληρη τη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Την ευθύνη για τη συμμόρφωση των προϊόντων φέρει μεν ο κατασκευαστής, ωστόσο ο ρόλος των αρχών εποπτείας της αγοράς θα πρέπει να είναι καθοριστικός όσον αφορά τον έλεγχο του κατά πόσον τα προϊόντα που διατίθενται στην Ένωση κατασκευάζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης.
- (59) Οι εισαγωγείς και οι διανομείς θα πρέπει να συμμετέχουν σε καθήκοντα εποπτείας της αγοράς που εκτελούνται από τις εθνικές αρχές και θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά παρέχοντας στις αρμόδιες αρχές όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που αφορούν το εκάστοτε προϊόν.
- (60) Οι εισαγωγείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα από τρίτες χώρες που εισέρχονται στην αγορά της Ένωσης συμμορφώνονται με την παρούσα οδηγία και, ιδίως, ότι οι κατασκευαστές έχουν διενεργήσει τις κατάλληλες διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα.
- (61) Κατά τη διάθεση προϊόντος στην αγορά, οι εισαγωγείς θα πρέπει να σημειώνουν επί του προϊόντος το όνομά τους, την καταχωρημένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρημένο εμπορικό σήμα τους, και τη διεύθυνση στην οποία μπορεί κάποιος να επικοινωνήσει μαζί τους.

⁽¹⁶⁾ Οδηγία 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί των ιατροτεχνολογικών προϊόντων (ΕΕ L 169 της 12.7.1993, σ. 1).

⁽¹⁷⁾ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

⁽¹⁸⁾ Απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για κοινό πλαίσιο εμπορίας των προϊόντων και για την κατάργηση της απόφασης 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 82).

- (62) Οι διανομείς πρέπει να εξασφαλίζουν ότι ο τρόπος με τον οποίο χειρίζονται το προϊόν δεν επηρεάζει αρνητικά τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
- (63) Κάθε οικονομικός φορέας, είτε διαθέτει προϊόν στην αγορά με τη δική του επωνυμία ή εμπορικό σήμα είτε τροποποιεί προϊόν που έχει ήδη διατεθεί στην αγορά κατά τρόπον ώστε να ενδέχεται να επηρεάζεται η συμμόρφωση προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις, θα πρέπει να λογίζεται ως ο κατασκευαστής και να αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του κατασκευαστή.
- (64) Για λόγους αναλογικότητας, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στον βαθμό που δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση για τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, ή στο βαθμό που δεν απαιτούν σημαντική αλλαγή στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε θεμελιώδη μεταβολή τους υπό το πρίσμα της παρούσας οδηγίας. Θα πρέπει ωστόσο να τεθούν σε εφαρμογή μηχανισμοί ελέγχου για να εξακριβώνεται η ορθή εξαίρεση από την εφαρμογή των απαιτήσεων προσβασιμότητας.
- (65) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ακολουθεί την αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» και να λαμβάνει υπόψη τη διοικητική επιβάρυνση που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ. Θα πρέπει να καθορίσει ήπιους κανόνες όσον αφορά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και να προβλέψει ρήτρες διασφάλισης για τους οικονομικούς φορείς αντί γενικών εξαιρέσεων και παρεκκλίσεων για τις εν λόγω επιχειρήσεις. Κατά συνέπεια, κατά τον καθορισμό των κανόνων για την επιλογή και την εφαρμογή των πλέον κατάλληλων διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση των ΜΜΕ, και οι υποχρεώσεις για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να περιορίζονται στον βαθμό που δεν συνιστούν δυσανάλογη επιβάρυνση για τις ΜΜΕ. Επιπλέον, οι αρχές εποπτείας της αγοράς θα πρέπει να λειτουργούν αναλόγως με το μέγεθος των επιχειρήσεων και τη φύση της μικρής εν σειρά ή μη εν σειρά συγκεκριμένης παραγωγής, χωρίς να δημιουργούνται περιττά εμπόδια για τις ΜΜΕ και χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η προστασία του δημοσίου συμφέροντος.
- (66) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας θα επέβαλαν δυσανάλογη επιβάρυνση των οικονομικών φορέων, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να απαιτείται να συμμορφώνονται προς αυτές μόνο στον βαθμό που δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση. Σε αυτές τις δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δεν θα ήταν ευλόγως εφικτό για έναν οικονομικό φορέα να εφαρμόσει πλήρως μία ή περισσότερες από τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, ο οικονομικός φορέας οφείλει να προσφέρει σε κάθε υπηρεσία ή προϊόν που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας όσο το δυνατόν μεγαλύτερη προσβασιμότητα, με την εφαρμογή των απαιτήσεων αυτών, εφόσον δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση. Όσες απαιτήσεις προσβασιμότητας δεν θεωρήθηκαν από τον οικονομικό φορέα ότι συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση θα πρέπει να εφαρμόζονται στο ακέραιο. Οι εξαιρέσεις στη συμμόρφωση προς μία ή περισσότερες απαιτήσεις προσβασιμότητας λόγω της δυσανάλογης επιβάρυνσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου για τον περιορισμό της επιβάρυνσης αναφορικά με το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Ως μέτρα που θα συνεπάγονταν δυσανάλογη επιβάρυνση θα πρέπει να νοούνται μέτρα τα οποία θα επέβαλλαν υπερβολική οργανωτική ή πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στον οικονομικό φορέα, λαμβάνοντας εντούτοις υπόψη το πιθανό όφελος για τα άτομα με αναπηρίες σε συμμόρφωση με τα κριτήρια που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία. Θα πρέπει να οριστούν κριτήρια βασισμένα σε αυτές τις εκτιμήσεις προκειμένου να επιτραπεί στους οικονομικούς φορείς και τις σχετικές αρχές να συγκρίνουν τις διάφορες καταστάσεις και να εκτιμούν με συστηματικό τρόπο αν υφίσταται δυσανάλογη επιβάρυνση. Μόνο θεμιτοί λόγοι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του βαθμού στον οποίον οι απαιτήσεις προσβασιμότητας δεν μπορούν να ικανοποιηθούν λόγω του ότι θα συνεπάγονταν δυσανάλογη επιβάρυνση. Η μη απόδοση προτεραιότητας, η έλλειψη χρόνου ή γνώσης δεν θα πρέπει να θεωρούνται θεμιτοί λόγοι.
- (67) Η συνολική εκτίμηση της δυσανάλογης επιβάρυνσης θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα VI. Η εκτίμηση της δυσανάλογης επιβάρυνσης τεκμηριώνεται από τον οικονομικό φορέα, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών κριτηρίων. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να ανανεώνουν την εκτίμησή τους της δυσανάλογης επιβάρυνσης μετά την παρέλευση κάθε πενταετίας τουλάχιστον.
- (68) Ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να ενημερώνει τις σχετικές αρχές ότι βασίστηκε στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας περί θεμελιώδους μεταβολής και/ή δυσανάλογης επιβάρυνσης. Μόνον κατόπιν σχετικού αιτήματος των σχετικών αρχών ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να παρέχει αντίγραφο της εκτίμησης με την οποία θα εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους το προϊόν ή η υπηρεσία του δεν παρουσιάζει πλήρη προσβασιμότητα και θα τεκμηριώνεται η δυσανάλογη επιβάρυνση ή η θεμελιώδης μεταβολή ή αμότερες.
- (69) Εάν, με βάση την απαιτούμενη εκτίμηση, οι πάροχοι υπηρεσιών καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι θα αποτελούσε δυσανάλογη επιβάρυνση να απαιτηθεί όλα τα τεμαχικά αυτοεξυπηρέτησης, τα οποία χρησιμοποιούνται για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία, να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, και πάλι οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να εφαρμόζουν αυτές τις απαιτήσεις στον βαθμό που οι απαιτήσεις αυτές δεν συνεπάγονται τέτοια δυσανάλογη επιβάρυνση. Κατά συνέπεια, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να εκτιμούν τον βαθμό στον οποίο ένα περιορισμένο επίπεδο προσβασιμότητας σε όλα τα τεμαχικά αυτοεξυπηρέτησης ή σε περιορισμένο αριθμό πλήρως προσβάσιμων τεμαχικών αυτοεξυπηρέτησης θα τους βοηθούσε να αποφύγουν να επιτρέψει δυσανάλογη επιβάρυνση η οποία αλλιώς θα τους επιβαλλόταν, και θα πρέπει να απαιτείται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας μόνο κατά τον ίδιο βαθμό.

- (70) Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις διακρίνονται από όλες τις άλλες επιχειρήσεις από τους περιορισμένους ανθρώπινους πόρους, τον περιορισμένο ετήσιο κύκλο εργασιών ή ετήσιο ισολογισμό. Το βάρος της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις αποσχολεί επομένως, κατά κανόνα, μεγαλύτερο μερίδιο των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων τους σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις και είναι πιο πιθανό να αποτελέσει δυσανάλογο μερίδιο των δαπανών. Σημαντικό ποσοστό των δαπανών για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις προέρχεται από τη συμπλήρωση ή την τήρηση εγγράφων και αρχείων προκειμένου να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις διάφορες απαιτήσεις που καθορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης. Ενώ όλοι οι οικονομικοί φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτιμούν την αναλογικότητα της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να συμμορφώνονται με αυτές μόνο στον βαθμό που δεν είναι δυσανάλογες, η απαίτηση μιας τέτοιας εκτίμησης από τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες θα συνιστούσε από μόνη της δυσανάλογη επιβάρυνση. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει συνεπώς να ισχύουν για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (71) Για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν σχέση με προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να προβλέπονται λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην παρούσα οδηγία προκειμένου να μειώνεται ο διοικητικός φόρτος.
- (72) Αν και ορισμένες πολύ μικρές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας, όλες οι πολύ μικρές επιχειρήσεις θα πρέπει να ενθαρρύνονται να κατασκευάζουν, να εισάγουν ή να διανέμουν προϊόντα και να παρέχουν υπηρεσίες που πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, ώστε να αυξάνεται η ανταγωνιστικότητα και οι προοπτικές ανάπτυξής τους στην εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές και εργαλεία στις πολύ μικρές επιχειρήσεις για να διευκολύνουν την εφαρμογή των εθνικών μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας.
- (73) Όλοι οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να ενεργούν με υπευθυνότητα και να τηρούν πλήρως τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις όταν διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα προϊόντα στην αγορά ή όταν παρέχουν υπηρεσίες στην αγορά.
- (74) Για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας είναι απαραίτητο να προβλεφθεί τεκμήριο συμμόρφωσης για προϊόντα και υπηρεσίες που συνάδουν με εθελοντικά εναρμονισμένα πρότυπα τα οποία εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁹⁾ με σκοπό τη διατύπωση λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών των εν λόγω απαιτήσεων. Η Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει μια σειρά αιτημάτων τυποποίησης προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης όσον αφορά την προσβασιμότητα, όπως οι εντολές τυποποίησης M/376, M/473 και M/420, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν για την προετοιμασία των εναρμονισμένων προτύπων.
- (75) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 προβλέπει επίσημη διαδικασία υποβολής ενστάσεων κατά εναρμονισμένων προτύπων, όταν θεωρείται ότι τα εν λόγω πρότυπα δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
- (76) Τα ευρωπαϊκά πρότυπα θα πρέπει να έχουν γνώμονα την αγορά, να λαμβάνουν υπόψη το δημόσιο συμφέρον και τους στόχους πολιτικής που δηλώνονται σαφώς στο αίτημα της Επιτροπής προς έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν εναρμονισμένα πρότυπα, και να βασίζονται στη συναίνεση. Εάν δεν υπάρχουν εναρμονισμένα πρότυπα και όπου απαιτείται για σκοπούς εναρμόνισης της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εκδίδει σε ορισμένες περιπτώσεις εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν κοινές τεχνικές προδιαγραφές για τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας. Η προσφυγή σε τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να περιορίζεται σε αυτές τις περιπτώσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εκδίδει τεχνικές προδιαγραφές, για παράδειγμα, όταν η διαδικασία τυποποίησης δεν μπορεί να προχωρήσει λόγω της έλλειψης συναίνεσης μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, ή όταν σημειώνονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις κατά τη θέσπιση ενός εναρμονισμένου προτύπου, για παράδειγμα, επειδή δεν επιτυγχάνεται η απαιτούμενη ποιότητα. Η Επιτροπή θα πρέπει να αφήνει αρκετό χρονικό διάστημα μεταξύ της έγκρισης της αίτησης σε έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν εναρμονισμένα πρότυπα και να εγκρίνουν τεχνικές προδιαγραφές που σχετίζονται με την ίδια απαίτηση περί προσβασιμότητας. Δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στην Επιτροπή να εκδίδει τεχνικές προδιαγραφές εάν δεν έχει προηγουμένως επιχειρήσει την κάλυψη των απαιτήσεων προσβασιμότητας μέσω του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης, εκτός εάν η Επιτροπή μπορεί να αποδείξει ότι οι τεχνικές προδιαγραφές πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012.
- (77) Προκειμένου να θεσπιστούν με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο εναρμονισμένα πρότυπα και κοινές τεχνικές προδιαγραφές που πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, η Επιτροπή θα πρέπει, όπου αυτό είναι δυνατόν, να συμπεριλάβει τις ευρωπαϊκές κεντρικές οργανώσεις ατόμων με αναπηρίες και όλους τους άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς στη διαδικασία.

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12).

- (78) Για να εξασφαλίζεται ουσιαστική πρόσβαση στις πληροφορίες για σκοπούς εποπτείας της αγοράς, οι πληροφορίες που απαιτούνται για τη δήλωση συμμόρφωσης με όλες τις ισχύουσες πράξεις της Ένωσης θα πρέπει να καθίστανται διαθέσιμες σε ενιαία δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ. Για να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση για τους οικονομικούς φορείς, θα πρέπει να είναι σε θέση να περιλαμβάνουν στην ενιαία δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ όλες τις σχετικές επιμέρους δηλώσεις συμμόρφωσης.
- (79) Για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου της παραγωγής της «ενότητας Α» που καθορίζεται στο παράρτημα II της απόφασης αριθ. 768/2008/ΕΚ, καθώς η διαδικασία αυτή δίνει τη δυνατότητα αφενός στους οικονομικούς φορείς να αποδείξουν και αφετέρου στις αρμόδιες αρχές να εξασφαλίσουν ότι τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας χωρίς αδικαιολόγητη επιβάρυνση.
- (80) Κατά την άσκηση της εποπτείας της αγοράς για τα προϊόντα και τον έλεγχο της συμμόρφωσης των υπηρεσιών, οι αρχές θα πρέπει να ελέγχουν τις αξιολογήσεις της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της ορθής αξιολόγησης της θεμελιώδους μεταβολής ή της δυσανάλογης επιβάρυνσης. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, οι αρχές θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται με άτομα με αναπηρίες και με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τα εν λόγω άτομα και τα συμφέροντά τους.
- (81) Για τις υπηρεσίες, οι απαραίτητες πληροφορίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αναφέρονται στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις ή σε ισοδύναμο έγγραφο με την επιφύλαξη της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾.
- (82) Η σήμανση CE, που δηλώνει τη συμμόρφωση προϊόντος με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, είναι η ορατή συνέπεια ολόκληρης διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει την αξιολόγηση της συμμόρφωσης υπό ευρεία έννοια. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ακολουθεί τις γενικές αρχές που διέπουν τη σήμανση CE του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²¹⁾ για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων. Εκτός από την ενωσιακή δήλωση συμμόρφωσης, ο κατασκευαστής θα πρέπει να ενημερώνει τους καταναλωτές με οικονομικά αποδοτικό τρόπο σχετικά με την προσβασιμότητα των προϊόντων του.
- (83) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008, θέτοντας τη σήμανση CE στο προϊόν ο κατασκευαστής δηλώνει ότι το προϊόν συμμορφώνεται με όλες τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας και ότι ο κατασκευαστής αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη.
- (84) Σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ, τα κράτη μέλη έχουν την ευθύνη να εξασφαλίσουν ισχυρή και αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς για τα προϊόντα στην επικράτειά τους και θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς εξουσίες και πόρους στις αρχές εποπτείας της αγοράς.
- (85) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ελέγχουν τη συμμόρφωση των υπηρεσιών με τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να δίνουν συνέχεια στις καταγγελίες ή τις εκθέσεις που υποβάλλονται σχετικά με τη μη συμμόρφωση, ώστε να εξασφαλιστεί ότι έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα.
- (86) Κατά περίπτωση, η Επιτροπή σε συνεννόηση με τους ενδιαφερομένους φορείς θα μπορούσε να εκδίδει μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες θα υποστηρίζουν τον συντονισμό μεταξύ των αρχών εποπτείας της αγοράς και των αρχών που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των υπηρεσιών. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν πρωτοβουλίες με σκοπό την ανταλλαγή πόρων και τεχνογνωσίας των αρχών.
- (87) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι αρχές εποπτείας της αγοράς και οι αρχές που είναι αρμόδιες για τη συμμόρφωση των υπηρεσιών να ελέγχουν τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με τα κριτήρια που αναφέρονται στο παράρτημα VI σύμφωνα με τα Κεφάλαια VIII και IX. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αναθέτουν σε ειδικευμένο οργανισμό την υλοποίηση των υποχρεώσεων των αρχών εποπτείας της αγοράς και των αρχών που είναι αρμόδιες για τη συμμόρφωση των υπηρεσιών με βάση την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίσουν ότι οι αρμοδιότητες ενός τέτοιου ειδικευμένου οργανισμού θα πρέπει να περιορίζονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή σε ορισμένα τμήματά του, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

⁽²⁰⁾ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

- (88) Θα πρέπει να καθοριστεί μια διαδικασία διασφάλισης που θα εφαρμόζεται σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των κρατών μελών ως προς τα μέτρα που λαμβάνονται από ένα κράτος μέλος, βάσει της οποίας οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται για τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν σχετικά με τα προϊόντα που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας. Η διαδικασία διασφάλισης θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στις αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία της αγοράς, σε συνεργασία με τους σχετικούς οικονομικούς φορείς, να ενεργούν περισσότερο έγκαιρα όσον αφορά τέτοιου είδους προϊόντα.
- (89) Εφόσον τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συμφωνήσουν ότι είναι δικαιολογημένο το μέτρο που λαμβάνει κράτος μέλος, δεν θα απαιτείται περαιτέρω ανάμειξη της Επιτροπής, εκτός αν η μη συμμόρφωση μπορεί να αποδοθεί σε ελλείψεις ενός εναρμονισμένου προτύπου ή των τεχνικών προδιαγραφών.
- (90) Οι οδηγίες 2014/24/ΕΕ⁽²²⁾ και 2014/25/ΕΕ⁽²³⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, που καθορίζουν διαδικασίες για δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμούς μελέτης για ορισμένες προμήθειες (προϊόντα), υπηρεσίες και έργα, προβλέπουν ότι, για όλες τις συμβάσεις που προορίζονται για χρήση από φυσικά πρόσωπα, είτε πρόκειται για το ευρύ κοινό είτε για το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, οι τεχνικές προδιαγραφές καταρτίζονται με τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Επιπλέον, οι εν λόγω οδηγίες καθιστούν υποχρεωτικό, εφόσον έχουν εγκριθεί υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας βάσει νομικής πράξης της Ένωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές, όσον αφορά την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, να καθορίζονται με παραπομπή στις εν λόγω απαιτήσεις. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεσπίσει υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που καλύπτει. Για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας δεν είναι δεσμευτικές. Ωστόσο, η χρήση αυτών των απαιτήσεων προσβασιμότητας με σκοπό να εκπληρώνονται οι σχετικές υποχρεώσεις που ορίζονται σε πράξεις της Ένωσης άλλες από την παρούσα οδηγία θα διευκολύνει την επίτευξη προσβασιμότητας και θα συμβάλλει στην ασφάλεια δικαίου και στην εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας στο σύνολο της Ένωσης. Οι αρχές δεν θα πρέπει να εμποδίζονται να καθιερώνουν απαιτήσεις προσβασιμότητας που υπερβαίνουν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που καθορίζονται στο παράρτημα Ι της παρούσας οδηγίας.
- (91) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να μεταβάλλει τον υποχρεωτικό ή εθελοντικό χαρακτήρα των σχετικών με την προσβασιμότητα διατάξεων σε άλλες πράξεις της Ένωσης.
- (92) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνον σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για τις οποίες η προκήρυξη διαγωνισμού απεστάλη ή, αν δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, για τις οποίες η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας έχει κινήσει τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης μετά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (93) Για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τα εξής: περαιτέρω καθορισμός εκείνων των απαιτήσεων προσβασιμότητας που εκ της φύσεως τους δεν μπορούν να παραγάγουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμά τους εάν δεν προσδιοριστούν περαιτέρω σε δεσμευτικές νομικές πράξεις της Ένωσης· την αλλαγή της περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας οι οικονομικοί φορείς πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζουν κάθε οικονομικό φορέα ο οποίος τους έχει προμηθεύσει κάποιο προϊόν ή στον οποίον προμήθευσαν αυτοί κάποιο προϊόν· περαιτέρω εξειδίκευση των σχετικών κριτηρίων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον οικονομικό φορέα για την εκτίμηση του κατά πόσον η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας συνεπάγεται δυσανάλογη επιβάρυνση. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽²⁴⁾. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονες τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (94) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁵⁾.

⁽²²⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁽²³⁾ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

⁽²⁴⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (95) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και, ως εκ τούτου, να θεσπίσουν κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς, όπως ο εκ των υστέρων έλεγχος από τις αρχές εποπτείας της αγοράς, προκειμένου να επαληθεύεται ότι η απαλλαγή από τις απαιτήσεις προσβασιμότητας είναι αιτιολογημένη. Κατά την αντιμετώπιση των καταγγελιών που αφορούν την προσβασιμότητα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμορφώνονται με τη γενική αρχή της χρηστής διοίκησης, και ιδίως με την υποχρέωση των υπαλλήλων να εξασφαλίζουν ότι η απόφαση για κάθε καταγγελία θα λαμβάνεται εντός εύλογης προθεσμίας.
- (96) Για να διευκολύνει την ενιαία εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει να συγκροτήσει ομάδα εργασίας αποτελούμενη από τους ενδιαφερόμενους φορείς και αρχές ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών και να παρέχονται συμβουλές. Θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των αρχών και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες και των οργανώσεων που τους εκπροσωπούν, μεταξύ άλλων, για να διασφαλιστεί η συνεκτικότερη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τον έλεγχο της εφαρμογής των σχετικών με τη θεμελιώδη μεταβολή και δυσανάλογη επιβάρυνση διατάξεων.
- (97) Δεδομένου του ισχύοντος νομικού πλαισίου περί των μέσων ένδικης προστασίας στους τομείς που υπάγονται στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν την επιβολή και τις κυρώσεις δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που υπόκεινται στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την παρούσα οδηγία. Η εν λόγω εξαίρεση ισχύει με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών, όπως απορρέουν από τις Συνθήκες, να λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εγγυώνται την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης.
- (98) Οι κυρώσεις θα πρέπει να είναι κατάλληλες σε σχέση με τη φύση των παραβάσεων και τις περιστάσεις, ώστε να μην χρησιμοποιούνται ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της εκπλήρωσης, από τους οικονομικούς φορείς, των υποχρεώσεών τους να εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα στα προϊόντα ή στις υπηρεσίες τους.
- (99) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο της Ένωσης, προβλέπονται εναλλακτικοί μηχανισμοί επίλυσης διαφορών που επιτρέπουν την επίλυση κάθε εικαζόμενης μη συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία, πριν από την άσκηση προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων.
- (100) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση της 28ης Σεπτεμβρίου 2011 των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα ⁽²⁶⁾, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο από ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Για την παρούσα οδηγία ο νομοθέτης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη.
- (101) Προκειμένου να δοθεί στους παρόχους υπηρεσιών αρκετός χρόνος ώστε να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος πέντε ετών μετά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, κατά τη διάρκεια της οποίας προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσίας και διατέθηκαν στην αγορά πριν από την εν λόγω ημερομηνία δεν χρειάζεται να συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, εκτός εάν αντικατασταθούν από τους παρόχους της υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Δεδομένου του κόστους και της μακράς διάρκειας ζωής των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, όταν τα τερματικά αυτά χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών, μπορούν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται μέχρι το τέλος της οικονομικής τους ζωής, εφόσον δεν έχουν αντικατασταθεί κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος, αλλά όχι για περισσότερο από 20 έτη.
- (102) Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται σε προϊόντα που διατίθενται στην αγορά και σε υπηρεσίες που παρέχονται από την ημερομηνία εφαρμογής των εθνικών μέτρων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων μεταχειρισμένων προϊόντων που εισάγονται από τρίτη χώρα και διατίθενται στην αγορά μετά την εν λόγω ημερομηνία.
- (103) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και συνάδει με τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»). Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση πλήρους σεβασμού του δικαιώματος των ατόμων με αναπηρίες να επωφελούνται μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για να τους εξασφαλίζουν αυτονομία, κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας, καθώς και στην πρόωθηση της εφαρμογής των άρθρων 21, 25 και 26 του Χάρτη.
- (104) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, η εξάλειψη δηλαδή των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία ορισμένων προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, για τη συμβολή στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη διότι απαιτείται η εναρμόνιση των διαφορετικών κανόνων που υπάρχουν σήμερα στα αντίστοιχα νομικά τους συστήματα, μπορεί, όμως, μέσω του καθορισμού απαιτήσεων προσβασιμότητας και κοινών κανόνων για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν βγαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου,

⁽²⁶⁾ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της προσέγγισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες ιδίως με την εξάλειψη και πρόληψη φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των καλυπτόμενων από την παρούσα οδηγία προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίοι προκύπτουν από αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας εντός των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα ακόλουθα προϊόντα, τα οποία διατίθενται στην αγορά μετά τις 28 Ιουνίου 2025:
 - α) υλικά συστήματα πληροφορικής γενικής χρήσης από τους καταναλωτές και λειτουργικά συστήματα για τα εν λόγω υλικά συστήματα·
 - β) τα ακόλουθα τερματικά αυτοεξυπηρέτησης:
 - i) τερματικά πληρωμών·
 - ii) τα ακόλουθα τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που προορίζονται ειδικά για την παροχή υπηρεσιών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία:
 - αυτόματες ταμειακές μηχανές,
 - μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων,
 - μηχανήματα ελέγχου εισιτηρίων,
 - διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που παρέχουν πληροφορίες, εκτός από τα τερματικά που εγκαθίστανται ως αναπόσπαστα τμήματα οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού,
 - γ) τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστικές υπολογιστικές δυνατότητες που χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών·
 - δ) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων· και
 - ε) συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων·
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 32 της παρούσας οδηγίας, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις ακόλουθες υπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται στους καταναλωτές μετά τις 28 Ιουνίου 2025:
 - α) υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών πλην των υπηρεσιών μετάδοσης οι οποίες χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μεταξύ μηχανών·
 - β) υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων·
 - γ) τα ακόλουθα στοιχεία των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες αστικών, προαστιακών και περιφερειακών υπηρεσιών μεταφορών για τις οποίες ισχύουν μόνον τα στοιχεία του σημείου ν:
 - i) δικτυακούς τόπους·
 - ii) υπηρεσίες για φορητές συσκευές, συμπεριλαμβανομένων των φορητών εφαρμογών·
 - iii) ηλεκτρονικά εισιτήρια και υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων·
 - iv) μετάδοση πληροφοριών σχετικά με υπηρεσίες μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιωτικών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο· προκειμένου για τις οθόνες πληροφοριών, αφορά μόνον τις διαδραστικές οθόνες που βρίσκονται εντός του εδάφους της Ένωσης· και

- ν) διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που βρίσκονται εντός του εδάφους της Ένωσης, πλην όσων είναι εγκατεστημένα ως αναπόσπαστα τμήματα οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού που χρησιμοποιείται στην παροχή οποιουδήποτε τμήματος των εν λόγω υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών.
- δ) τραπεζικές υπηρεσίες για καταναλωτές·
- ε) ηλεκτρονικά βιβλία και υλικό εξοπλισμό που προορίζεται ειδικά για αυτά· και
- στ) υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου.
3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην απάντηση των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης 112.
4. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στο ακόλουθο περιεχόμενο δικτυακών τόπων και φορητών εφαρμογών:
- α) προεγγεγραμμένα μέσα με διάσταση χρόνου που δημοσιεύθηκαν πριν τις 28 Ιουνίου 2025·
- β) μορφότυποι αρχείου γραφείου που δημοσιεύθηκαν πριν τις 28 Ιουνίου 2025·
- γ) επιγραμμικούς χάρτες και υπηρεσίες χαρτογράφησης, εφόσον παρέχονται αναγκαίες πληροφορίες με προσβάσιμο ψηφιακό τρόπο για χάρτες που προορίζονται για χρήσεις πλοήγησης·
- δ) περιεχόμενο τρίτων που ούτε χρηματοδοτείται ούτε αναπτύσσεται από τον οικονομικό φορέα, ούτε είναι υπό τον έλεγχό του·
- ε) το περιεχόμενο των δικτυακών τόπων και των φορητών εφαρμογών που χαρακτηρίζονται ως αρχεία, υπό την έννοια ότι αυτοί περιέχουν μόνο περιεχόμενο που δεν επικαιροποιείται ή μετά τις 28 Ιουνίου 2025.
5. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1563.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) ως «άτομα με αναπηρίες» νοούνται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύναται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους·
- 2) ως «προϊόν» νοείται ουσία, παρασκεύασμα ή αγαθό που παράγεται μέσω μεταποιητικής διεργασίας, εκτός από τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, τα ζώα φυτά και ζώα, τα προϊόντα ανθρώπινης προέλευσης και τα προϊόντα φυτών και ζώων που σχετίζονται άμεσα με τη μελλοντική αναπαραγωγή τους·
- 3) ως «υπηρεσία» νοείται υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 1 της οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁷⁾·
- 4) ως «πάροχος υπηρεσιών» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει μια υπηρεσία στην αγορά της Ένωσης ή προβαίνει σε προσφορές για την παροχή τέτοιας υπηρεσίας για τους καταναλωτές στην Ένωση·
- 5) ως «υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοούνται υπηρεσίες σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας αριθ. 2010/13/ΕΕ·
- 6) ως «υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοούνται υπηρεσίες που μεταδίδονται μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση, την επιλογή, τη λήψη πληροφοριών και την παρακολούθηση υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και όλων των παρεχόμενων χαρακτηριστικών, όπως η εμφάνιση υποτίτλων για τα κωφά και βαρήκοα άτομα, η ακουστική περιγραφή, οι εκφωνούμενοι υπότιτλοι και η διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, που προκύπτουν από την εφαρμογή των μέτρων τα οποία αποσκοπούν να καταστήσουν τις υπηρεσίες προσβάσιμες, όπως ορίζει το άρθρο 7 της οδηγίας 2010/13/ΕΕ· και ο παρών ορισμός και περιλαμβάνει ηλεκτρονικούς οδηγούς προγραμμάτων (EPG)·
- 7) ως «καταναλωτικός τερματικός εξοπλισμός με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα που χρησιμοποιείται για την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοείται κάθε είδους εξοπλισμός του οποίου κύριος σκοπός είναι να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων·

⁽²⁷⁾ Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36).

- 8) ως «υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών» νοείται η υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.
- 9) ως «υπηρεσίες πλήρους συνομιλίας» νοούνται οι υπηρεσίες πλήρους συνομιλίας όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 35 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.
- 10) ως «κέντρο λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης» ή «» νοείται το κέντρο λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης ή PSAP όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 36 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.
- 11) ως «πλέον κατάλληλο PSAP» νοείται το πλέον κατάλληλο PSAP όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 37 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.
- 12) ως «επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης» νοούνται οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.
- 13) «υπηρεσία έκτακτης ανάγκης» νοείται η υπηρεσία έκτακτης ανάγκης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 39 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.
- 14) ως «κείμενο σε πραγματικό χρόνο» νοείται συνομιλία μέσω κειμένου από ένα σημείο σε άλλο ή τηλεδιασκέψεις πολλαπλών σημείων όπου το κείμενο που εισάγεται αποστέλλεται το ένα στοιχείο μετά το άλλο κατά τέτοιον τρόπο ώστε η επικοινωνία να γίνεται αντιληπτή από τον χρήστη ως συνεχής διεργασία.
- 15) ως «διαθεσιμότητα στην αγορά» νοείται κάθε προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά της Ένωσης στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν.
- 16) ως «διάθεση στην αγορά» νοείται η πρώτη φορά κατά την οποία προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης.
- 17) ως «κατασκευαστής» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατασκευάζει ένα προϊόν ή αναθέτει σε άλλους τον σχεδιασμό ή την κατασκευή ενός προϊόντος και το προωθεί στην αγορά υπό την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του.
- 18) ως «εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Ένωση, που έχει λάβει γραπτή εντολή από κατασκευαστή να ενεργεί εξ ονόματός του για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων.
- 19) ως «εισαγωγέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ένωση που διαθέτει προϊόν τρίτης χώρας στην αγορά της Ένωσης.
- 20) ως «διανομέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, άλλο από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, το οποίο καθιστά ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά.
- 21) ως «οικονομικός φορέας» νοείται ο κατασκευαστής, ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, ο εισαγωγέας, ο διανομέας ή ο πάροχος υπηρεσιών.
- 22) ως «καταναλωτής» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο που αγοράζει το σχετικό προϊόν ή είναι αποδέκτης της σχετικής υπηρεσίας για σκοπούς άσχετους με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές δραστηριότητές του ή το επάγγελμά του.
- 23) ως «πολύ μικρή επιχείρηση» νοείται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR ή με συνολικό ετήσιο ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR.
- 24) ως «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» (ΜΜΕ) νοούνται οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια EUR ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια EUR, εξαιρουμένων όμως των πολύ μικρών επιχειρήσεων.
- 25) ως «εναρμονισμένο πρότυπο» νοείται ένα εναρμονισμένο πρότυπο όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012.
- 26) ως «κοινή τεχνική προδιαγραφή» νοείται η τεχνική προδιαγραφή όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012, που παρέχει ένα μέσο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ισχύουν για ένα προϊόν ή μια υπηρεσία.
- 27) ως «απόσυρση» νοείται κάθε μέτρο που αποσκοπεί να αποτρέψει τη διαθεσιμότητα στην αγορά προϊόντος από την αλυσίδα εφοδιασμού.

- 28) «τραπεζικές υπηρεσίες για καταναλωτές» νοείται η παροχή στους καταναλωτές των ακόλουθων τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών:
- α) συμβάσεις πίστωσης που καλύπτονται από την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁸⁾ ή από την οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁹⁾.
 - β) υπηρεσίες που ορίζονται στα σημεία 1, 2, 4 και 5 του τμήματος Α και στα σημεία 1, 2, 4 και 5 του τμήματος Β του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁰⁾.
 - γ) υπηρεσίες πληρωμών σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 4 σημείο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³¹⁾.
 - δ) υπηρεσίες που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 3 της οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³²⁾ και
 - ε) το ηλεκτρονικό χρήμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2 η2 οδηγίας 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³³⁾.
- 29) ως «τεματικό πληρωμών» νοείται συσκευή της οποίας κύριος σκοπός είναι να επιτρέπει τη διενέργεια πληρωμών με τη χρήση μέσων πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 14 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 σε υλικό σημείο πώλησης αλλά όχι σε εικονικό περιβάλλον.
- 30) ως «υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου» νοούνται οι υπηρεσίες που παρέχονται εξ αποστάσεως μέσω δικτυακών τόπων και υπηρεσιών που βασίζονται σε φορητές συσκευές, με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή, με σκοπό τη σύναψη συμβάσεως καταναλωτών.
- 31) ως «υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών επιβατών» νοούνται εμπορικές υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών επιβατών όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ιβ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2006, σε περίπτωση αναχώρησης ή διέλευσης από ή άφιξης σε αερολιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων πτήσεων που αναχωρούν από αερολιμένα ευρισκόμενο σε τρίτη χώρα προς αερολιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους, όταν οι υπηρεσίες παρέχονται από ενωσιακούς αερομεταφορείς.
- 32) ως «υπηρεσίες μεταφορών επιβατών με λεωφορεία» νοούνται οι υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 181/2011.
- 33) ως «υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών επιβατών» νοούνται όλες οι υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών επιβατών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, εξαιρουμένων των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του ίδιου κανονισμού.
- 34) ως «υπηρεσίες πλωτών μεταφορών επιβατών» νοούνται οι επιβατικές υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 με εξαίρεση τις υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.
- 35) ως «υπηρεσίες αστικών και προαστιακών μεταφορών» νοούνται οι αστικές και προαστιακές υπηρεσίες όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 6 της οδηγίας 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁴⁾ για τους σκοπούς όμως της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνουν μόνο τους ακόλουθους τρόπους μεταφοράς: τρένο, λεωφορείο και πούλμαν, μετρό, τραμ και τρόλεϊ.

⁽²⁸⁾ Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66).

⁽²⁹⁾ Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.2.2014, σ. 34).

⁽³⁰⁾ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

⁽³¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

⁽³²⁾ Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 214).

⁽³³⁾ Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

⁽³⁴⁾ Οδηγία 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 32).

- 36) ως «υπηρεσίες περιφερειακών μεταφορών» νοούνται οι περιφερειακές υπηρεσίες όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 7 της οδηγίας 2012/34/ΕΕ για τους σκοπούς όμως της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνουν μόνο τους ακόλουθους τρόπους μεταφοράς: τρένο, λεωφορείο και πούλμαν, μετρό, τραμ και τρόλεϊ·
- 37) ως «υποστηρικτική τεχνολογία» νοείται κάθε στοιχείο, τμήμα εξοπλισμού, υπηρεσία ή προϊόν συστήματος που περιλαμβάνει λογισμικό το οποίο χρησιμοποιείται για να αυξηθούν, να διατηρηθούν, να υποκατασταθούν ή να βελτιωθούν οι λειτουργικές δυνατότητες των ατόμων με αναπηρίες ή για την ανακούφιση και αντιστάθμιση των αναπηριών και των περιορισμών δραστηριότητας ή συμμετοχής·
- 38) ως «λειτουργικό σύστημα» νοείται το λογισμικό, το οποίο, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει τη διασύνδεση του περιφερειακού υλικού εξοπλισμού, προγραμματίζει καθήκοντα, κατανέμει αποθήκευση, και παρουσιάζει στον χρήστη μια προεπιλεγμένη διεπαφή όταν δεν βρίσκεται σε λειτουργία κανένα πρόγραμμα εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των διεπαφών γραφικών των χρηστών, είτε το εν λόγω λογισμικό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος υλικού συστήματος πληροφορικής γενικής χρήσης από τους καταναλωτές, είτε αποτελεί άλλου είδους αυτοτελές λογισμικό που προορίζεται να λειτουργεί σε υλικό σύστημα πληροφορικής γενικής χρήσης από τους καταναλωτές αλλά εξαιρουμένων των φορτωτών λειτουργικού συστήματος, των βασικών συστημάτων εισροής/εκροής ή του λοιπού υλικού λογισμικού που απαιτείται κατά την εκκίνηση ή την εγκατάσταση του λειτουργικού συστήματος·
- 39) ως «υλικό σύστημα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές» νοείται ο συνδυασμός υλικού εξοπλισμού που συνιστά έναν πλήρη υπολογιστή και χαρακτηρίζεται από την πολυλειτουργική του φύση, την ικανότητά του να εκτελεί, με το κατάλληλο λογισμικό, τις περισσότερες κοινές υπολογιστικές εργασίες που ζητούν οι καταναλωτές και προορίζεται για χρήση από καταναλωτές συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών υπολογιστών, ιδίως των επιτραπέζιων υπολογιστών, των φορητών υπολογιστών, των έξυπνων τηλεφώνων και των ταμπλετών·
- 40) ως «διαδραστική υπολογιστική ικανότητα» νοείται λειτουργία που υποστηρίζει την αλληλεπίδραση ανθρώπου-συσσκευής και επιτρέπει την επεξεργασία και τη μετάδοση δεδομένων, φωνής ή βίντεο ή οποιονδήποτε συνδυασμό των ανωτέρω·
- 41) ως «ηλεκτρονικό βιβλίο και ειδικό λογισμικό» νοείται η υπηρεσία, που συνίσταται στην παροχή ψηφιακών αρχείων που φέρουν ηλεκτρονική εκδοχή αρχείου βιβλίου, η οποία προσφέρει δυνατότητες πρόσβασης, πλοήγησης, ανάγνωσης και χρήσης και το λογισμικό –συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών για φορητές συσκευές συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές που προορίζεται ειδικά για την πρόσβαση, πλοήγηση, ανάγνωση και χρήση αυτών των ψηφιακών αρχείων και δεν περιλαμβάνει λογισμικό που καλύπτεται από τον ορισμό στο σημείο 42·
- 42) ως «συσσκευή ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων» νοείται ειδικός εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένου τόσο του υλικού εξοπλισμού όσο και του λογισμικού, που χρησιμοποιείται για πρόσβαση, πλοήγηση, ανάγνωση και χρήση αρχείων ηλεκτρονικών βιβλίων·
- 43) ως «ηλεκτρονικά εισιτήρια» νοείται κάθε σύστημα στο οποίο αποθηκεύεται ηλεκτρονικά σε υλική κάρτα μετακινήσεων ή σε άλλη συσκευή, αντί να εκτυπώνεται σε έντυπο εισιτήριο, το δικαίωμα ταξιδιού, υπό μορφή μεμονωμένων ή πολλαπλών εισιτηρίων ταξιδιού, ταξιδιωτικών συνδρομών, ή ταξιδιωτικής πίστωσης·
- 44) ως «υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων» νοείται κάθε σύστημα στο οποίο αγοράζονται, μεταξύ άλλων σε επιγραμμικό περιβάλλον, εισιτήρια επιβατικών μεταφορών με τη χρήση συσκευής με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα, και παραδίδονται στον αγοραστή σε ηλεκτρονική μορφή, προκειμένου να μπορούν να τυπωθούν σε χαρτί ή να εμφανιστούν με τη χρήση φορητής συσκευής με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα στη διάρκεια του ταξιδιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Απαιτήσεις προσβασιμότητας και ελεύθερη κυκλοφορία

Άρθρο 4

Απαιτήσεις προσβασιμότητας

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 5 του παρόντος άρθρου, και με την επιφύλαξη του άρθρου 14 ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν στην αγορά μόνον προϊόντα και παρέχουν μόνον υπηρεσίες που τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I.
 2. Όλα τα προϊόντα τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο τμήμα I του παραρτήματος I.
- Όλα τα προϊόντα, πλην των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης, τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο τμήμα II του παραρτήματος I.
3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, όλες οι υπηρεσίες, με εξαίρεση τις υπηρεσίες αστικών και προαστιακών υπηρεσιών μεταφορών και περιφερειακών υπηρεσιών μεταφορών, τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο τμήμα III του παραρτήματος I.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, όλες οι υπηρεσίες τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο τμήμα IV του παραρτήματος I.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, υπό το πρίσμα των εθνικών συνθηκών, τη συμμόρφωση του δομημένου περιβάλλοντος που χρησιμοποιούν οι πελάτες των υπηρεσιών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που καθορίζονται στο παράρτημα III, ώστε να μεγιστοποιηθεί η χρήση τους από άτομα με αναπηρίες.
5. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες απαλλάσσονται από την τήρηση των απαιτήσεων προσβασιμότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και από οποιαδήποτε υποχρέωση σχετικά με την τήρηση των εν λόγω απαιτήσεων.
6. Τα κράτη μέλη παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές και εργαλεία στις πολύ μικρές επιχειρήσεις για να διευκολύνουν την εφαρμογή των εθνικών μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη αναπτύσσουν τα εν λόγω εργαλεία σε διαβούλευση με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.
7. Τα κράτη μέλη μπορούν να ενημερώνουν τους οικονομικούς φορείς για τα ενδεικτικά παραδείγματα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II, για δυνατές λύσεις που συμβάλλουν στη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας του παραρτήματος I.
8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η απάντηση στις επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης 112 από το πλέον κατάλληλο PSAP τηρεί τις ειδικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που καθορίζονται στο τμήμα V του παραρτήματος I με τον τρόπο που αρμόζει καλύτερα στην εθνική οργάνωση των συστημάτων έκτακτης ανάγκης.
9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 26 για τη συμπλήρωση του παραρτήματος I, προσδιορίζοντας περαιτέρω τις απαιτήσεις προσβασιμότητας οι οποίες, εκ της φύσεώς τους, δεν μπορούν να παραγάγουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμά τους εάν δεν προσδιορίζονται περαιτέρω σε δεσμευτικές νομικές πράξεις της Ένωσης, όπως οι απαιτήσεις που αφορούν τη διαλειτουργικότητα.

Άρθρο 5

Ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης στον τομέα των επιβατικών μεταφορών

Υπηρεσίες που τηρούν τις απαιτήσεις σχετικά με την παροχή προσβάσιμων πληροφοριών και πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα που καθορίζονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 261/2004, (ΕΚ) αριθ. 1107/2006, (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, (ΕΕ) αριθ. 1177/2010, και (ΕΕ) αριθ. 181/2011 και σε σχετικές πράξεις εκδοθείσες βάσει της οδηγίας 2008/57/ΕΚ θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τις αντίστοιχες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Όποτε η παρούσα οδηγία προβλέπει πρόσθετες απαιτήσεις επιπλέον εκείνων που προβλέπονται στους εν λόγω κανονισμούς και στις εν λόγω πράξεις, οι πρόσθετες απαιτήσεις εφαρμόζονται πλήρως.

Άρθρο 6

Ελεύθερη κυκλοφορία

Τα κράτη μέλη δεν εμποδίζουν, για λόγους που σχετίζονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας, τη διάθεση στην αγορά της επικράτειάς τους προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών στην επικράτεια τους που συμμορφώνονται προς την παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Υποχρεώσεις των οικονομικών φορέων που διαχειρίζονται προϊόντα

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις των κατασκευαστών

1. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα σύμφωνα με τυχόν εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
 2. Οι κατασκευαστές καταρτίζουν τον τεχνικό φάκελο σύμφωνα με το παράρτημα IV και διενεργούν τη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ορίζεται στο εν λόγω παράρτημα ή αναθέτουν τη διενέργειά της.
- Όταν η συμμόρφωση προϊόντος με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας αποδεικνύεται με αυτήν τη διαδικασία, οι κατασκευαστές καταρτίζουν δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ και θέτουν τη σήμανση CE.
3. Οι κατασκευαστές διατηρούν τον τεχνικό φάκελο και τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ επί πέντε έτη από τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά.
 4. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται διαδικασίες ώστε να διατηρείται η συμμόρφωση των σειρών παραγωγής προς την παρούσα οδηγία. Οι αλλαγές στο σχεδιασμό ή τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και οι αλλαγές στα εναρμονισμένα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση προϊόντος λαμβάνονται δεόντως υπόψη.

5. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα τους φέρουν αριθμό τύπου, παρτίδας ή σειράς ή άλλο στοιχείο που επιτρέπει την ταύτισή τους ή, όταν δεν το επιτρέπει το μέγεθος ή η φύση του προϊόντος, εξασφαλίζουν ότι οι απαραίτητες πληροφορίες αναγράφονται στη συσκευασία ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.
6. Οι κατασκευαστές σημειώνουν το όνομά τους, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνση επικοινωνίας τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Η διεύθυνση πρέπει να υποδεικνύει ένα μοναδικό σημείο για επικοινωνία με τον κατασκευαστή. Τα στοιχεία επικοινωνίας διατυπώνονται σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες και τις αρχές εποπτείας της αγοράς.
7. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες, σύμφωνα με όσα έχει ορίσει το οικείο κράτος μέλος. Οι ανωτέρω οδηγίες και πληροφορίες καθώς και κάθε επισήμανση πρέπει να είναι σαφείς, κατανοητές και εύληπτες.
8. Οι κατασκευαστές που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία λαμβάνουν αμέσως τα διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του ή κατά περίπτωση, να το αποσύρουν. Επιπλέον, όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, οι κατασκευαστές ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθίστουν διαθέσιμο το προϊόν και παραδίδουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι κατασκευαστές διατηρούν μητρώο προϊόντων τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, καθώς και σχετικών καταγγελιών.
9. Οι κατασκευαστές παρέχουν σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από την εν λόγω αρχή. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για τις ενέργειες που γίνονται ώστε να εξαιρεθεί η μη συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά, ιδίως εξασφαλίζοντας τη συμμόρφωση των προϊόντων με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.

Άρθρο 8

Εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι

1. Οι κατασκευαστές μπορούν να διορίζουν, με γραπτή εντολή, εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο.

Οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 και η κατάρτιση του τεχνικού φακέλου δεν ανατίθενται σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο.

2. Ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος ασκεί τα καθήκοντα που προσδιορίζονται στην εντολή την οποία λαμβάνει από τον κατασκευαστή. Η εντολή επιτρέπει στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- a) να διατηρεί τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ και τον τεχνικό φάκελο στη διάθεση των εποπτικών αρχών της αγοράς επί πέντε έτη·
- β) να παρέχει σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση ενός προϊόντος·
- γ) να συνεργάζεται με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτήματός τους, για τις ενέργειες για την εξάλειψη της μη συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων που καλύπτει η εντολή του.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις των εισαγωγέων

1. Οι εισαγωγείς διαθέτουν στην αγορά μόνο συμμορφούμενα προϊόντα.
2. Προτού διαθέσουν προϊόν στην αγορά, οι εισαγωγείς διασφαλίζουν ότι ο κατασκευαστής έχει διενεργήσει την κατάλληλη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ορίζεται στο παράρτημα IV. Εξασφαλίζουν ότι ο κατασκευαστής έχει καταρτίσει τον τεχνικό φάκελο που απαιτεί το εν λόγω παράρτημα, ότι το προϊόν φέρει τη σήμανση CE και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα και ότι ο κατασκευαστής έχει τηρήσει τις απαιτήσεις του άρθρου 7 παράγραφοι 5 και 6.
3. Εφόσον ένας εισαγωγέας θεωρεί ή έχει λόγο να πιστεύει ότι κάποιο προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, δεν διαθέτει το προϊόν στην αγορά μέχρι αυτό συμμορφωθεί. Επίσης, ο εισαγωγέας ενημερώνει σχετικά τον κατασκευαστή καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.
4. Οι εισαγωγείς σημειώνουν το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνση επικοινωνίας τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Τα στοιχεία επικοινωνίας διατυπώνονται σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες και τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

5. Οι εισαγωγείς εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφαλείας σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες, σύμφωνα με όσα έχει ορίσει το οικείο κράτος μέλος.
6. Οι εισαγωγείς μεριμνούν ώστε, ενόσω είναι υπεύθυνοι για κάποιο προϊόν, οι συνθήκες αποθήκευσης ή μεταφοράς να μη θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωσή του με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.
7. Οι εισαγωγείς θέτουν, για περίοδο πέντε ετών, αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ στη διάθεση των αρχών εποπτείας της αγοράς και εξασφαλίζουν ότι ο τεχνικός φάκελος μπορεί να καταστεί διαθέσιμος στις εν λόγω αρχές, κατόπιν αιτήματός τους.
8. Οι εισαγωγείς που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία λαμβάνουν αμέσως τα διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωσή του, ή, που είναι κατάλληλα για να το αποσύρουν. Επιπλέον, όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι εισαγωγείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθιστούν διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εισαγωγείς διατηρούν μητρώο προϊόντων τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, καθώς και σχετικών καταγγελιών.
9. Οι εισαγωγείς παρέχουν σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από την εν λόγω αρχή. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για τυχόν ενέργειες για την εξάλειψη της μη συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας των προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις των διανομέων

1. Όταν οι διανομείς καθιστούν ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά, ενεργούν με τη δέουσα προσοχή σε σχέση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
2. Οι διανομείς, προτού καταστήσουν ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά, επαληθεύουν ότι το προϊόν φέρει τη σήμανση CE, ότι συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα και τις οδηγίες και τις πληροφορίες ασφαλείας σε γλώσσα ευκόλως κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες στο κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται το εν λόγω προϊόν και ότι ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας έχουν τηρήσει τις απαιτήσεις του άρθρου 7 παράγραφοι 5 και 6 και του άρθρου 9 παράγραφος 4 αντίστοιχα.
3. Εφόσον ένας διανομέας θεωρεί ή έχει λόγο να πιστεύει ότι κάποιο προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, ο διανομέας δεν καθιστά το προϊόν διαθέσιμο στην αγορά μέχρις ότου αυτό συμμορφωθεί. Επίσης, ο διανομέας ενημερώνει σχετικά τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.
4. Οι διανομείς μεριμνούν ώστε, ενόσω είναι υπεύθυνοι για κάποιο προϊόν, οι συνθήκες αποθήκευσης ή μεταφοράς να μη θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωσή του με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.
5. Οι διανομείς που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν καταστήσει διαθέσιμο στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος ή, κατά περίπτωση, την απόσυρσή του. Επιπλέον, όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι διανομείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθιστούν διαθέσιμο το προϊόν, και παραθέτουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν.
6. Οι διανομείς παρέχουν στην αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για τυχόν ενέργειες για την εξάλειψη της μη συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά.

Άρθρο 11

Περιπτώσεις στις οποίες οι υποχρεώσεις των κατασκευαστών εφαρμόζονται στους εισαγωγείς και στους διανομείς

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο εισαγωγέας ή ο διανομέας θεωρείται κατασκευαστής και υπόκειται στις υποχρεώσεις του κατασκευαστή σύμφωνα με το άρθρο 7, όταν διαθέτει προϊόν στην αγορά με την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του ή τροποποιεί προϊόν που διατίθεται ήδη στην αγορά κατά τρόπο που είναι δυνατόν να επηρεάσει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 12

Ταυτοποίηση των οικονομικών φορέων που διαχειρίζονται προϊόντα

1. Οι οικονομικοί φορείς που αναφέρονται στα άρθρα 7 ως 10 προσδιορίζουν στις αρχές εποπτείας της αγοράς τα ακόλουθα:
 - α) κάθε άλλον οικονομικό φορέα ο οποίος τους έχει προμηθεύσει προϊόν·
 - β) κάθε άλλον οικονομικό φορέα στον οποίον έχουν προμηθεύσει προϊόν.
2. Οι οικονομικοί φορείς που αναφέρονται στα άρθρα 7 ως 10 είναι σε θέση να παρέχουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πληροφορίες επί πέντε έτη αφότου έχουν προμηθευτεί το προϊόν και επί πέντε έτη αφότου έχουν προμηθεύσει το προϊόν.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 26, για τροποποίηση της παρούσας οδηγίας ώστε να τροποποιηθεί η χρονική περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου για συγκεκριμένα προϊόντα. Η εν λόγω τροποποιημένη περίοδος είναι μεγαλύτερη από πέντε έτη και ανάλογη με την οικονομικά ωφέλιμη ζωή του εκάστοτε προϊόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών

Άρθρο 13

Υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών εξασφαλίζουν ότι σχεδιάζουν και παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών συντάσσουν τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το παράρτημα V και εξηγούν πώς οι υπηρεσίες ικανοποιούν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Οι πληροφορίες διατίθενται στο κοινό σε γραπτή και προφορική μορφή, μεταξύ άλλων, με τρόπο προσβάσιμο από άτομα με αναπηρίες. Οι πάροχοι υπηρεσιών διατηρούν τις πληροφορίες για όσο χρονικό διάστημα η υπηρεσία είναι σε λειτουργία.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 32, οι πάροχοι υπηρεσιών εξασφαλίζουν ότι προβλέπονται διαδικασίες ώστε η παροχή υπηρεσιών να εξακολουθεί να συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Οι αλλαγές στα χαρακτηριστικά της παροχής της υπηρεσίας, οι αλλαγές στις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας και οι αλλαγές στα εναρμονισμένα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση της υπηρεσίας με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας λαμβάνονται δεόντως υπόψη από τους παρόχους υπηρεσιών.
4. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, οι πάροχοι υπηρεσιών λαμβάνουν τα διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση της υπηρεσίας σύμφωνα με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Επιπλέον, όταν η υπηρεσία δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι πάροχοι υπηρεσιών ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών, στα οποία παρέχεται η υπηρεσία και παραδέχεται λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν.
5. Οι πάροχοι υπηρεσιών, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος αρμόδιας αρχής, της παρέχουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση της υπηρεσίας με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματος της αρχής αυτής, για τις ενέργειες που γίνονται ώστε να συμμορφωθεί η υπηρεσία με τις εν λόγω απαιτήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Θεμελιώδης μεταβολή των προϊόντων ή υπηρεσιών και δυσανάλογη επιβάρυνση των οικονομικών φορέων

Άρθρο 14

Θεμελιώδης μεταβολή και δυσανάλογη επιβάρυνση

1. Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 4 εφαρμόζονται μόνον στον βαθμό που η συμμόρφωση:
 - α) δεν απαιτεί σημαντική αλλαγή στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες με αποτέλεσμα τη θεμελιώδη μεταβολή του βασικού χαρακτήρα τους, και
 - β) δεν συνεπάγεται την επιβολή δυσανάλογης επιβάρυνσης για τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς.
2. Οι οικονομικοί φορείς διενεργούν εκτίμηση του κατά πόσον η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρεται στο άρθρο 4 θα προκαλούσε σημαντική αλλαγή ή, με βάση τα σχετικά κριτήρια που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI, θα συνεπαγόταν δυσανάλογη επιβάρυνση, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Οι οικονομικοί φορείς τεκμηριώνουν την εκτίμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Οι οικονομικοί φορείς διατηρούν όλα τα σχετικά αποτελέσματα για περίοδο πέντε ετών υπολογιζόμενη από την ημερομηνία της τελευταίας διάθεσης προϊόντος στην αγορά ή της τελευταίας παροχής υπηρεσίας, κατά περίπτωση. Κατόπιν αιτήματος των αρχών εποπτείας της αγοράς ή των αρχών ελέγχου της συμμόρφωσης των υπηρεσιών, κατά περίπτωση, οι οικονομικοί φορείς παρέχουν στις αρχές αντίγραφο της αναφερόμενης στην παράγραφο 2 εκτίμησης.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στον τομέα των προϊόντων απαλλάσσονται από την απαίτηση να τεκμηριώνουν την εκτίμησή τους. Ωστόσο, εάν μια αρχή εποπτείας της αγοράς το ζητήσει, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στον τομέα των προϊόντων για τα οποία έχουν επιλέξει να επικαλεστούν την παράγραφο 1 παρέχουν στην αρχή τα τεκμήρια που αφορούν την αναφερόμενη στην παράγραφο 2 εκτίμησης.

5. Οι πάροχοι υπηρεσιών που επικαλούνται το στοιχείο β) της παραγράφου 1, ανανεώνουν, για κάθε κατηγορία ή είδος υπηρεσίας, την εκτίμησή τους για το κατά πόσον η επιβάρυνση είναι δυσανάλογη:

- α) όταν μεταβάλλεται η προσφερόμενη υπηρεσία, ή
- β) όταν ζητείται από τις αρχές εποπτείας της συμμόρφωσης των υπηρεσιών, και
- γ) σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον κάθε πέντε έτη.

6. Όταν οι οικονομικοί φορείς λαμβάνουν χρηματοδότηση από άλλες πηγές, πλην των ιδίων πόρων του οικονομικού φορέα, είτε του δημόσιου είτε του ιδιωτικού τομέα, που παρέχεται για τον σκοπό της βελτίωσης της προσβασιμότητας, δεν δικαιούνται να επικαλούνται το στοιχείο β) της παραγράφου 1.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 26 ώστε να συμπληρώσει το παράρτημα VI εξειδικεύοντας τα σχετικά κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον οικονομικό φορέα για την αναφερόμενη στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου εκτίμησης. Κατά τον περαιτέρω προσδιορισμό κριτηρίων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όχι μόνον τα δυνητικά οφέλη για τα άτομα με αναπηρίες, αλλά και τα δυνητικά οφέλη για τα άτομα με λειτουργικούς περιορισμούς.

Όταν είναι αναγκαίο, η Επιτροπή εκδίδει την πρώτη από τις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις έως τις 28 Ιουνίου 2020. Η εν λόγω πράξη αρχίζει να ισχύει, το νωρίτερο, στις 28 Ιουνίου 2025.

8. Όταν οι οικονομικοί φορείς επικαλούνται την παράγραφο 1 για συγκεκριμένο προϊόν ή συγκεκριμένη υπηρεσία, ενημερώνουν σχετικά τις οικείες αρχές εποπτείας της αγοράς ή τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των υπηρεσιών του κράτους μέλους στην αγορά του οποίου διατίθεται το συγκεκριμένο προϊόν ή παρέχεται η συγκεκριμένη υπηρεσία.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Εναρμονισμένα πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές

Άρθρο 15

Τεκμήριο συμμόρφωσης

1. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τα εναρμονισμένα πρότυπα ή με μέρη αυτών, τα στοιχεία των οποίων έχουν δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, τεκμαίρεται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας εφόσον τα εν λόγω πρότυπα ή τα μέρη τους καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές.

2. Η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012, ζητά από έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν εναρμονισμένα πρότυπα για τις απαιτήσεις προσβασιμότητας του προϊόντος που αναφέρονται στο παράρτημα I. Η Επιτροπή υποβάλλει το πρώτο σχέδιο τέτοιου αιτήματος στην αρμόδια επιτροπή έως τις 28 Ιουνίου 2021.

3. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών που πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, όταν πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) ουδεμία αναφορά σε εναρμονισμένα πρότυπα έχει δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1025/2012· και

β) είτε:

- ι) η Επιτροπή έχει ζητήσει από έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν εναρμονισμένο πρότυπο αλλά καθυστερεί αδικαιολόγητα η διαδικασία τυποποίησης ή το αίτημα δεν έχει γίνει αποδεκτό από κανέναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης· ή

- ii) η Επιτροπή μπορεί να αποδείξει ότι μια τεχνική προδιαγραφή τηρεί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012, εκτός από την απαίτηση ότι οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να έχουν καταρτιστεί από μη κερδοσκοπικό οργανισμό.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 27 παράγραφος 2.

4. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τις τεχνικές προδιαγραφές ή με μέρη αυτών τεκμαίρεται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, εφόσον οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές ή τα μέρη τους καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Συμμόρφωση των προϊόντων και σήμανση CE

Άρθρο 16

Δήλωση ΕΕ για τη συμμόρφωση των προϊόντων

1. Με τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δηλώνεται ότι πληρούνται αποδεδειγμένα οι εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Όταν κατ' εξαίρεση γίνεται χρήση του άρθρου 14, η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ αναφέρει ποιες απαιτήσεις προσβασιμότητας υπάγονται σε αυτή την εξαίρεση.
2. Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ έχει τη δομή του υποδείγματος που παρατίθεται στο παράρτημα III της απόφασης αριθ. 768/2008/ΕΚ. Περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται στο παράρτημα IV της παρούσας οδηγίας και επικαιροποιείται συνεχώς. Οι απαιτήσεις σχετικά με την τεχνική τεκμηρίωση δεν επιβάλλουν αδικαιολόγητη επιβάρυνση στις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις. Μεταφράζεται στη γλώσσα ή τις γλώσσες που απαιτεί το κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται ή κυκλοφορεί το προϊόν.
3. Όταν ένα προϊόν διέπεται από περισσότερες από μία πράξεις της Ένωσης βάσει των οποίων απαιτείται δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ, καταρτίζεται μία και μόνο δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ για όλες τις εν λόγω πράξεις της Ένωσης. Η δήλωση αυτή περιέχει τα στοιχεία των οικείων πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων δημοσίευσής τους.
4. Με την κατάρτιση της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ, ο κατασκευαστής αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση του προϊόντος προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 17

Γενικές αρχές της σήμανσης CE των προϊόντων

Η σήμανση CE υπόκειται στις γενικές αρχές του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

Άρθρο 18

Κανόνες και όροι για την τοποθέτηση της σήμανσης CE

1. Η σήμανση CE τοποθετείται κατά τρόπο εμφανή, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο στο προϊόν ή στην πινακίδα με τα στοιχεία του. Όταν η φύση του προϊόντος δεν το επιτρέπει ή δεν το δικαιολογεί, η σήμανση CE τοποθετείται στη συσκευασία του προϊόντος και στα συνοδευτικά έγγραφα.
2. Η σήμανση CE τοποθετείται προτού διατεθεί το προϊόν στην αγορά.
3. Τα κράτη μέλη βασίζονται στους υφιστάμενους μηχανισμούς για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του καθεστώτος που διέπει τη σήμανση CE και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση αθέμιτης χρήσης της εν λόγω σήμανσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Εποπτεία της αγοράς για προϊόντα και ενωσιακή διαδικασία διασφάλισης

Άρθρο 19

Εποπτεία της αγοράς για προϊόντα

1. Το άρθρο 15 παράγραφος 3, τα άρθρα 16 έως 19, το άρθρο 21, τα άρθρα 23 έως 28 και το άρθρο 29 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ισχύουν για τα προϊόντα.
2. Κατά την άσκηση της εποπτείας της αγοράς για προϊόντα, οι οικείες αρχές εποπτείας της αγοράς, εφόσον ο οικονομικός φορέας έχει επικαλεστεί το άρθρο 14 της παρούσας οδηγίας:
 - α) ελέγχουν ότι η εκτίμηση που αναφέρεται στο άρθρο 14 έχει διενεργηθεί από τον οικονομικό φορέα,
 - β) επανεξετάζουν την εκτίμηση και τα αποτελέσματά της, καθώς και την ορθή χρήση των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα VI, και

γ) ελέγχουν τη συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που κατέχουν οι αρχές εποπτείας της αγοράς σχετικά με τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας και με την εκτίμηση που προβλέπεται στο άρθρο 14 διατίθενται στους καταναλωτές κατόπιν αιτήματος και σε προσβάσιμη μορφή, εκτός αν οι πληροφορίες αυτές δεν είναι δυνατόν να παρέχονται για λόγους εμπιστευτικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

Άρθρο 20

Διαδικασία σε εθνικό επίπεδο για τη μεταχείριση των προϊόντων που δεν συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας

1. Εάν οι αρχές εποπτείας της αγοράς ενός κράτους μέλους έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι ένα προϊόν που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, τότε διενεργούν αξιολόγηση για το εν λόγω προϊόν με βάση όλες τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Για τον σκοπό αυτό, οι σχετικοί οικονομικοί φορείς συνεργάζονται πλήρως με τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

Εάν, κατά την αξιολόγηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, οι αρχές εποπτείας της αγοράς διαπιστώσουν ότι το προϊόν δεν συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, τότε ζητούν αμελλητί από τον σχετικό οικονομικό φορέα να λάβει όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να φέρει το προϊόν σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ανάλογου προς τη φύση της μη συμμόρφωσης, όπως αυτές ορίζουν.

Οι αρχές εποπτείας της αγοράς απαιτούν από τον σχετικό οικονομικό φορέα να αποσύρει το προϊόν από την αγορά εντός επιπλέον ευλόγου διαστήματος, μόνον εάν ο σχετικός οικονομικός φορέας δεν λάβει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

Το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ισχύει για τα προαναφερθέντα στο δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μέτρα.

2. Εάν οι αρχές εποπτείας της αγοράς θεωρούν ότι η μη συμμόρφωση δεν περιορίζεται στην εθνική τους επικράτεια, ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και για τα μέτρα που ζήτησαν να λάβει ο οικονομικός φορέας.

3. Ο οικονομικός φορέας εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα για όλα τα προϊόντα που έχει θέσει σε κυκλοφορία στην αγορά σε όλη την Ένωση.

4. Εάν ο σχετικός οικονομικός φορέας, εντός του χρονικού διαστήματος στο οποίο αναφέρεται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1, δεν λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, τότε οι αρχές εποπτείας της αγοράς λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα προσωρινά μέτρα για να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν τη διαθεσιμότητα του προϊόντος στις εθνικές αγορές ή να αποσύρουν το προϊόν από αυτήν την αγορά.

Οι αρχές εποπτείας της αγοράς ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα μέτρα αυτά.

5. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο πληροφορίες περιλαμβάνουν όλες τις διαθέσιμες λεπτομέρειες, ιδίως τα στοιχεία που απαιτούνται για την ταυτοποίηση του μη συμμορφούμενου προϊόντος, την καταγωγή του, τη φύση της εικαζόμενης μη συμμόρφωσης και τις απαιτήσεις προσβασιμότητας με τις οποίες δεν συμμορφώνεται το προϊόν, τη φύση και τη διάρκεια των εθνικών μέτρων που ελήφθησαν καθώς και τα επιχειρήματα που προβάλλει ο σχετικός οικονομικός φορέας. Ειδικότερα, οι αρχές εποπτείας της αγοράς αναφέρουν κατά πόσον η έλλειψη συμμόρφωσης οφείλεται σε κάποιον από τους ακόλουθους λόγους:

α) το προϊόν δεν πληροί τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας· ή

β) υπάρχουν ελλείψεις στα εναρμονισμένα πρότυπα ή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 15 όπου βασίζεται το τεκμήριο της συμμόρφωσης.

6. Τα κράτη μέλη, πλην του κράτους μέλους που κίνησε τη διαδικασία βάσει του παρόντος άρθρου, ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα μέτρα που έλαβαν και παρέχουν άλλες πρόσθετες πληροφορίες που ενδεχομένως έχουν όσον αφορά τη μη συμμόρφωση του προϊόντος, και, σε περίπτωση διαφωνίας με το κοινοποιηθέν εθνικό μέτρο, για τις τυχόν αντιρρήσεις τους.

7. Εάν, εντός τριών μηνών από τη λήψη των κατά την παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο πληροφοριών, δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από κράτος μέλος ή από την Επιτροπή σε σχέση με προσωρινό μέτρο που έχει λάβει κράτος μέλος, το μέτρο θεωρείται δικαιολογημένο.

8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται αμελλητί τα κατάλληλα περιοριστικά μέτρα, όπως απόσυρση του προϊόντος από την αγορά τους, όσον αφορά το σχετικό προϊόν.

Άρθρο 21

Ενωσιακή διαδικασία διασφάλισης

1. Εάν, κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 20 παράγραφοι 3 και 4, διατυπωθούν ενστάσεις για μέτρο που έχει λάβει κράτος μέλος ή εάν η Επιτροπή έχει βάσιμες ενδείξεις ότι το εθνικό μέτρο αντίκειται στο δίκαιο της Ένωσης, η Επιτροπή διαβουλεύεται αμελλητί με τα κράτη μέλη και τον σχετικό οικονομικό φορέα ή φορείς και διενεργεί αξιολόγηση του εθνικού μέτρου. Βάσει των αποτελεσμάτων αυτής της αξιολόγησης, η Επιτροπή αποφασίζει εάν το μέτρο είναι δικαιολογημένο ή όχι.

Η Επιτροπή απευθύνει την απόφασή της σε όλα τα κράτη μέλη και την ανακοινώνει αμέσως σε αυτά και στον σχετικό οικονομικό φορέα ή φορείς.

2. Εάν το εθνικό μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρηθεί δικαιολογημένο, όλα τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι το μη συμμορφούμενο προϊόν αποσύρεται από τις αγορές τους. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά. Εάν το εθνικό μέτρο δεν θεωρηθεί δικαιολογημένο, το οικείο κράτος μέλος ανακαλεί το μέτρο.

3. Εάν το εθνικό μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θεωρηθεί δικαιολογημένο και η μη συμμόρφωση του προϊόντος αποδοθεί σε ελλείψεις στα εναρμονισμένα πρότυπα κατά το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο β), η Επιτροπή εφαρμόζει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012.

4. Εάν το εθνικό μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θεωρηθεί δικαιολογημένο και η μη συμμόρφωση του προϊόντος αποδοθεί σε ελλείψεις στις τεχνικές προδιαγραφές κατά το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο β), η Επιτροπή εκδίδει αμελλητί εκτελεστικές πράξεις που τροποποιούν ή καταργούν τη συγκεκριμένη τεχνική προδιαγραφή. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2.

Άρθρο 22

Τυπική μη συμμόρφωση

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 20, όταν ένα κράτος μέλος διαπιστώσει ένα από τα ακόλουθα, απαιτεί από τον σχετικό οικονομικό φορέα να θέσει τέλος στη μη συμμόρφωση:

- α) η σήμανση CE έχει τεθεί κατά παράβαση του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ή του άρθρου 18 της παρούσας οδηγίας,
- β) η σήμανση CE δεν έχει τοποθετηθεί,
- γ) η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δεν έχει καταρτιστεί,
- δ) η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δεν έχει καταρτιστεί σωστά,
- ε) ο τεχνικός φάκελος είτε δεν είναι διαθέσιμος είτε δεν είναι πλήρης,
- στ) οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 6 ή στο άρθρο 9 παράγραφος 4 απουσιάζουν, είναι λανθασμένες ή είναι ελλιπείς,
- ζ) δεν πληρούνται οποιαδήποτε άλλη από τις διοικητικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 ή στο άρθρο 9.

2. Εάν η μη συμμόρφωση της παραγράφου 1 εξακολουθήσει να υφίσταται, το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει όλα τα δέοντα μέτρα για να περιορίσει ή να απαγορεύσει τη διαθεσιμότητα στην αγορά του προϊόντος ή για να εξασφαλίσει την απόσυρσή του από την αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

Συμμόρφωση των υπηρεσιών

Άρθρο 23

Συμμόρφωση των υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν, υλοποιούν και επικαιροποιούν τακτικά επαρκείς διαδικασίες προκειμένου:

- α) να ελέγχουν τη συμμόρφωση των υπηρεσιών με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, καθώς και την εκτίμηση που αναφέρεται στο άρθρο 14 και για την οποία εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 19 παράγραφος 2·
- β) να δίνουν συνέχεια στις καταγγελίες ή τις εκθέσεις που υποβάλλονται σχετικά με θέματα που αφορούν τη μη συμμόρφωση των υπηρεσιών με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας·
- γ) να επαληθεύουν ότι ο οικονομικός φορέας έχει λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των διαδικασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 όσον αφορά την εποπτεία της συμμόρφωσης των υπηρεσιών.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το κοινό είναι ενημερωμένο για την ύπαρξη, τις αρμοδιότητες, την ταυτότητα, το έργο και τις προφάσεις των αρχών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Οι εν λόγω αρχές καθιστούν αυτές τις πληροφορίες διαθέσιμες σε προσβάσιμη μορφή εφόσον ζητηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

Απαιτήσεις προσβασιμότητας που περιλαμβάνονται στη λοιπή ενωσιακή νομοθεσία

Άρθρο 24

Η προσβασιμότητα δυνάμει άλλων πράξεων της Ένωσης

1. Όσον αφορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας οδηγίας, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I συνιστούν υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 60 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

2. Κάθε προϊόν ή υπηρεσία, των οποίων τα χαρακτηριστικά, τα στοιχεία ή οι λειτουργίες συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με το τμήμα VI αυτού, τεκμαίρεται ότι πληροί τις σχετικές υποχρεώσεις που ορίζονται σε άλλες πράξεις της Ένωσης εκτός από την παρούσα οδηγία, όσον αφορά την προσβασιμότητα, για τα εν λόγω χαρακτηριστικά, στοιχεία ή λειτουργίες εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω άλλες πράξεις.

Άρθρο 25

Εναρμονισμένα πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές για άλλες πράξεις της Ένωσης

Η συμμόρφωση με εναρμονισμένα πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές ή τμήματα αυτών που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 15 δημιουργεί τεκμήριο συμμόρφωσης με το άρθρο 24, στο μέτρο που τα εν λόγω πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές ή τα τμήματά τους πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, εκτελεστικές αρμοδιότητες και τελικές διατάξεις

Άρθρο 26

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 παράγραφος 9 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από τις 27 Ιουνίου 2019.

Η προβλεπόμενη στο άρθρο 12 παράγραφος 3 και στο άρθρο 14 παράγραφος 7 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 27 Ιουνίου 2019. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9, στο άρθρο 12 παράγραφος 3 και στο άρθρο 14 παράγραφος 7 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 9, του άρθρου 12 παράγραφος 3 και του άρθρου 14 παράγραφος 7 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 27

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 28

Ομάδα εργασίας

Η Επιτροπή συγκροτεί ομάδα εργασίας αποτελούμενη από εκπροσώπους των αρχών εποπτείας της αγοράς, των αρχών εποπτείας της συμμόρφωσης των υπηρεσιών και των ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων οργανώσεων ατόμων με αναπηρίες.

Η ομάδα εργασίας:

- α) διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων·
- β) ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων σχετικά με ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να βελτιωθεί η συνοχή κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων προσβασιμότητας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία και να παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς η εφαρμογή του άρθρου 14, και
- γ) παρέχει συμβουλές, ειδικότερα στην Επιτροπή, ιδίως σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 4 και 14.

Άρθρο 29

Επιβολή

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
2. Τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν:
 - α) διατάξεις που επιτρέπουν στον καταναλωτή να προσφεύγει, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, στα δικαστήρια ή στους αρμόδιους διοικητικούς φορείς ώστε να επιτύχει την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας·
 - β) διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι δημόσιοι φορείς ή οι ιδιωτικές ενώσεις, οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον στη μέριμνα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας μπορούν να κινήσουν βάσει του εθνικού τους δικαίου ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων είτε για λογαριασμό είτε προς υποστήριξη του καταγγέλλοντος, με την έγκρισή του, οποιαδήποτε δικαστική ή διοικητική διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία.
3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που υπόκεινται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ή στην οδηγία 2014/25/ΕΕ.

Άρθρο 30

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους.
2. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Οι κυρώσεις αυτές συνοδεύονται επίσης από αποτελεσματικά διορθωτικά μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα.
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμελλητί τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.
4. Οι κυρώσεις λαμβάνουν υπόψη την έκταση της μη συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων της σοβαρότητάς της και του αριθμού των τεμαχίων των μη συμμορφούμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και τον αριθμό των ατόμων που επηρεάζονται.
5. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που υπόκεινται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ή στην οδηγία 2014/25/ΕΕ.

Άρθρο 31

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, μέχρι τις 28 Ιουνίου 2022, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.
2. Εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά από τις 28 Ιουνίου 2025.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν τα μέτρα όσον αφορά τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 8, το αργότερο από τις 28 Ιουνίου 2027.
4. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα εν λόγω μέτρα, αυτά περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
5. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών μέτρων εθνικού δικαίου τα οποία θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.
6. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν τη δυνατότητα που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών μέτρων εσωτερικού δικαίου τα οποία θεσπίζουν για τον σκοπό αυτό και υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε κατά την εφαρμογή τους.

Άρθρο 32

Μεταβατικά μέτρα

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη προβλέπουν μεταβατική περίοδο που λήγει στις 28 Ιουνίου 2030, κατά την οποία οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με προϊόντα που χρησιμοποιούσαν νόμιμα για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

Οι συμβάσεις υπηρεσιών που έχουν συμφωνηθεί πριν από τις 28 Ιουνίου 2025 μπορούν να συνεχιστούν χωρίς μεταβολή έως τη λήξη τους, αλλά όχι περισσότερο από πέντε έτη από την ημερομηνία αυτή.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που χρησιμοποιούνταν νομίμως από παρόχους υπηρεσιών για την παροχή υπηρεσιών πριν από τις 28 Ιουνίου 2025 επιτρέπεται να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών μέχρι το τέλος της οικονομικά ωφέλιμης ζωής τους, αλλά για ανώτατο διάστημα 20 ετών από την έναρξη χρήσης τους.

Άρθρο 33

Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

1. Μέχρι τις 28 Ιουνίου 2030 και κάθε πέντε έτη στη συνέχεια, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Οι εκθέσεις, μεταξύ άλλων, εξετάζουν υπό το πρίσμα των κοινωνικών, οικονομικών και τεχνολογικών εξελίξεων την εξέλιξη της προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών, το ενδεχόμενο τεχνολογικό κλειδίωμα ή τους φραγμούς στην καινοτομία και τον αντίκτυπο στους οικονομικούς φορείς και στα άτομα με αναπηρίες. Στις εκθέσεις αξιολογείται επίσης κατά πόσον η εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 4 συνέβαλε στην προσέγγιση των αποκλινοσών απαιτήσεων προσβασιμότητας του δομημένου περιβάλλοντος των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών, των τραπεζικών υπηρεσιών καταναλωτών και των κέντρων εξυπηρέτησης πελατών των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ει δυνατόν, με απώτερο σκοπό να καταστεί δυνατή η σταδιακή ευθυγράμμισή τους με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα III.

Στις εκθέσεις θα πρέπει επίσης να αξιολογείται εάν η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και ιδίως των εθελοντικών διατάξεών της, συνέβαλε στην προσέγγιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας του δομημένου περιβάλλοντος στην περίπτωση έργων που εμπιπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁵⁾, της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Οι εκθέσεις εξετάζουν επίσης τις επιπτώσεις που έχει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς η εφαρμογή του άρθρου 14 της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων, εφόσον διατίθενται, βάσει των πληροφοριών που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 8, καθώς και οι απαλλαγές των πολύ μικρών επιχειρήσεων. Οι εκθέσεις καταλήγουν σε συμπέρασμα κατά πόσον η παρούσα οδηγία έχει επιτύχει τους στόχους της και αν θα ήταν σκόπιμο να συμπεριληφθούν νέα προϊόντα και υπηρεσίες, ή να εξαιρεθούν ορισμένα προϊόντα ή υπηρεσίες από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και προσδιορίζουν, όπου αυτό είναι δυνατόν, τομείς για μείωση της επιβάρυνσης ενόψει ενδεχόμενης αναθεώρησης της παρούσας οδηγίας.

Εφόσον απαιτείται, η Επιτροπή προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που μπορεί να περιλαμβάνουν και νομοθετικά μέτρα.

⁽³⁵⁾ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν εγκαίρως στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου η Επιτροπή να συντάξει σχετικές εκθέσεις.
4. Οι εκθέσεις της Επιτροπής λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των οικονομικών φορέων και των σχετικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων των ατόμων με αναπηρίες.

Άρθρο 34

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 35

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2019.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. CIAMBA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Τμήμα Ι

Γενικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για κάθε προϊόν που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1

Τα προϊόντα πρέπει να σχεδιάζονται και να παράγονται κατά τρόπον ώστε να μεγιστοποιείται η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες και πρέπει να συνοδεύονται, όπου είναι δυνατόν εντός ή επί του προϊόντος, από προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία τους και τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους.

1. Απαιτήσεις σχετικά με την παροχή πληροφοριών

- a) οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του προϊόντος που παρέχονται στο ίδιο το προϊόν (επισήμανση, οδηγίες και προειδοποιήσεις):
 - i) καθίστανται διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
 - ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο·
 - iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
 - iv) παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·
- β) οι οδηγίες χρήσης του προϊόντος, όταν δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά καθίστανται διαθέσιμες κατά τη χρήση του προϊόντος ή με άλλα μέσα, όπως δικτυακό τόπο, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών προσβασιμότητας του προϊόντος, της ενεργοποίησής τους και της διαλειτουργικότητάς τους με υποστηρικτικές λύσεις, τίθενται στη διάθεση του κοινού όταν το προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά και:
 - i) καθίστανται διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
 - ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο·
 - iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
 - iv) παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·
 - v) όσον αφορά το περιεχόμενο, διατίθενται σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποστηρικτικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών,
 - vi) συνοδεύονται από εναλλακτική παρουσίαση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο·
 - vii) περιλαμβάνουν περιγραφή της διεπαφής χρήστη του προϊόντος (χειρισμός, έλεγχος και ανατροφοδότηση, εισροή και εκροή) που παρέχεται σύμφωνα με το σημείο 2· η περιγραφή αναφέρει για καθένα από τα σημεία στο σημείο 2 εάν το προϊόν παρέχει τα εν λόγω χαρακτηριστικά·
 - viii) περιλαμβάνουν περιγραφή της λειτουργικότητας του προϊόντος που παρέχεται με λειτουργίες οι οποίες αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με το σημείο 2· η περιγραφή αναφέρει για καθένα από τα σημεία στο σημείο 2 εάν το προϊόν παρέχει τα εν λόγω χαρακτηριστικά·
 - ix) περιλαμβάνουν περιγραφή της διεπικοινωνίας λογισμικού και υλισμικού του προϊόντος με υποστηρικτικές συσκευές· η περιγραφή περιλαμβάνει κατάλογο των υποστηρικτικών συσκευών που έχουν υποβληθεί σε δοκιμές μαζί με το προϊόν.

2. Διεπαφή χρήστη και λειτουργικός σχεδιασμός:

Το προϊόν, μαζί με την οικεία διεπαφή χρήστη, πρέπει να περιέχει χαρακτηριστικά, στοιχεία και λειτουργίες που επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρίες την πρόσβαση, την αντίληψη, τη λειτουργία, την κατανόηση και τον έλεγχο του προϊόντος, με τη διασφάλιση ότι:

- a) όταν το προϊόν παρέχει δυνατότητες επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων της διαπροσωπικής επικοινωνίας, λειτουργίας, ενημέρωσης, ελέγχου και προσανατολισμού, αυτό επιτυγχάνεται μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών· αυτό σημαίνει μεταξύ άλλων να παρέχονται εναλλακτικές δυνατότητες έναντι των στοιχείων όρασης, ακοής, ομιλίας και αφής·
- β) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ομιλία, παρέχει εναλλακτικές δυνατότητες έναντι της ομιλίας και της φωνητικής καταγραφής για σκοπούς επικοινωνίας, λειτουργίας, ελέγχου και προσανατολισμού·

- γ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί οπτικά στοιχεία, παρέχει δυνατότητες ευέλικτης μεγέθυνσης, φωτεινότητας και αντίθεσης για σκοπούς επικοινωνίας, ενημέρωσης και λειτουργίας και επίσης εξασφαλίζει διαλειτουργικότητα με προγράμματα και υποστηρικτικές συσκευές πλοήγησης στη διεπαφή·
- δ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί χρώμα για να μεταδώσει πληροφορίες, να υποδείξει μια ενέργεια, να ζητήσει μια αντίδραση ή να προσδιορίσει στοιχεία, παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι του χρώματος·
- ε) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ακουστικά σήματα για να μεταδώσει πληροφορίες, να υποδείξει μια ενέργεια, να ζητήσει μια αντίδραση ή να προσδιορίσει στοιχεία, παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι των ακουστικών σημάτων·
- στ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί οπτικά στοιχεία, παρέχει ευέλικτους τρόπους βελτίωσης της οπτικής ευκρίνειας·
- ζ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ήχο, παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου της έντασης του ήχου και της ταχύτητας από τον χρήστη, καθώς και προηγμένα ηχητικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των παρεμβολών από ηχητικά σήματα που προέρχονται από προϊόντα του περιβάλλοντος και ακουστικής ευκρίνειας·
- η) όταν το προϊόν απαιτεί χειρωνακτική λειτουργία και έλεγχο, παρέχει δυνατότητα σειριακού ελέγχου και εναλλακτικές δυνατότητες αναπλήρωσης μικροκινήσεων και λεπτών χειρισμών, χωρίς να απαιτούνται ταυτόχρονοι έλεγχοι χειρισμού, και χρησιμοποιεί μέρη που είναι αισθητά με την αφή·
- θ) το προϊόν αποφεύγει τρόπους λειτουργίας που απαιτούν εκτεταμένο εύρος κινήσεων και πολλή δύναμη·
- ι) το προϊόν αποφεύγει την πρόκληση κρίσεων φωτοευαισθησίας·
- ια) το προϊόν προστατεύει την ιδιωτικότητα του χρήστη όταν χρησιμοποιεί τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας·
- ιβ) το προϊόν παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι της βιομετρικής ταυτοποίησης και ελέγχου·
- ιγ) το προϊόν εξασφαλίζει τη συνεπή λειτουργικότητα και παρέχει επαρκή και ευέλικτο χρόνο αλληλεπίδρασης·
- ιδ) το προϊόν παρέχει λογισμικό και υλισμικό για τη διεπικοινωνία με τις υποστηρικτικές τεχνολογίες·
- ιε) το προϊόν συμμορφώνεται με τις ακόλουθες ειδικές τομεακές απαιτήσεις:
- i) τερματικά αυτοεξυπηρέτησης:
 - παρέχουν τεχνολογία μετατροπής κειμένου σε ομιλία·
 - επιτρέπουν τη χρήση ατομικών ακουστικών,
 - όπου απαιτείται συγκεκριμένος χρόνος απόκρισης, ο χρήστης ειδοποιείται μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών,
 - δίνουν τη δυνατότητα παράτασης του δεδομένου χρονικού ορίου,
 - διαθέτουν επαρκή αντίθεση και διαφοροποίηση αισθητή με την αφή μεταξύ των κλειδιών και των χειριστηρίων, όταν υπάρχουν κλειδιά και χειριστήρια,
 - δεν απαιτείται η ενεργοποίηση χαρακτηριστικού προσβασιμότητας για να έχει πρόσβαση ο χρήστης,
 - όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ήχο ή ηχητικά σήματα, είναι συμβατό με υποστηρικτικές συσκευές και τεχνολογίες που διατίθενται σε ενωσιακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων τεχνολογιών υποβοήθησης της ακοής, όπως βοηθήματα ακοής, πηνία επαγωγής (telecoils), κοχλιακά εμφυτεύματα και ακουστικά βαρηκοΐας·
 - ii) συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων: παρέχουν τεχνολογία μετατροπής κειμένου σε ομιλία·
 - iii) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:
 - επιτρέπει τον χειρισμό κειμένου σε πραγματικό χρόνο, όταν τα προϊόντα αυτά έχουν δυνατότητες κειμένου επιπλέον των φωνητικών, και υποστηρίζει ήχο υψηλής πιστότητας,
 - όταν υπάρχουν δυνατότητες βίντεο επιπλέον του κειμένου και της φωνής ή σε συνδυασμό με αυτά, επιτρέπει τον χειρισμό πλήρους συνομιλίας, συμπεριλαμβανομένων συγχρονισμένης φωνής, κειμένου σε πραγματικό χρόνο και βίντεο με ανάλυση που επιτρέπει την επικοινωνία στη νοηματική γλώσσα,
 - εξασφαλίζει την αποτελεσματική ζεύξη ασύρματων τεχνολογιών υποβοήθησης της ακοής,
 - αποφεύγει τις παρεμβολές με βοηθητικές συσκευές·

- iv) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων θέτει στη διάθεση των ατόμων με αναπηρίες τις συνιστώσες προσβασιμότητας που παρέχει ο πάροχος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων σχετικά με την πρόσβαση του χρήστη, την επιλογή, τον έλεγχο, την εξατομίκευση, καθώς και τη μετάδοση σε υποστηρικτικές συσκευές.

3. Υπηρεσίες υποστήριξης:

Όταν είναι διαθέσιμες, οι υπηρεσίες υποστήριξης (γραφεία βοήθειας, τηλεφωνικά κέντρα, τεχνική υποστήριξη, υπηρεσίες αναμετάδοσης και υπηρεσίες κατάρτισης) παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την προσβασιμότητα του προϊόντος και τη συμβατότητά του με υποστηρικτικές τεχνολογίες, σε προσβάσιμες μορφές επικοινωνίας.

Τμήμα II

Απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα του άρθρου 2 παράγραφος 1, εξαιρουμένων των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο β)

Επιπλέον των απαιτήσεων του τμήματος I, η συσκευασία και οι οδηγίες των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν τμήμα καθίστανται προσβάσιμες με σκοπό να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες. Αυτό σημαίνει ότι:

- a) η συσκευασία του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που παρέχει (π.χ. άνοιγμα, κλείσιμο, χρήση, διάθεση), και συνάμα, εφόσον παρέχονται, των πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά του προϊόντος, καθίσταται προσβάσιμη και, όταν αυτό είναι εφικτό, η πληροφορία προσβασιμότητας παρέχεται στη συσκευασία
- β) οι οδηγίες για την εγκατάσταση και συντήρηση, αποθήκευση και διάθεση του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά διατίθενται με άλλα μέσα, όπως μέσω διαδικτυακού τόπου, τίθενται στη διάθεση του κοινού όταν το προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά και πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- i) είναι διαθέσιμες σε περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
- ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο·
- iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
- iv) παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·
- v) το περιεχόμενο των οδηγιών διατίθεται σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποστηρικτικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών, και
- vi) οι οδηγίες που περιέχουν μη κειμενικό περιεχόμενο συνοδεύονται από εναλλακτική παρουσίαση του περιεχομένου αυτού.

Τμήμα III

Γενικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για κάθε υπηρεσία που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2

Η παροχή υπηρεσιών προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες επιτυγχάνεται ως ακολούθως:

- a) με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την παροχή της υπηρεσίας σύμφωνα με το τμήμα I και, κατά περίπτωση, το τμήμα II του παρόντος παραρτήματος.
- β) με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας, και όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα για την παροχή της υπηρεσίας, πληροφοριών όσον αφορά τη σχέση της με τα προϊόντα αυτά, καθώς και πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους και τη διαλειτουργικότητά τους με τις υποστηρικτικές συσκευές και δομές:
- i) καθιστώντας τις πληροφορίες διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
- ii) παρουσιάζοντας τις πληροφορίες με κατανοητό τρόπο·
- iii) παρουσιάζοντας τις πληροφορίες στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
- iv) διαθέτοντας το περιεχόμενο των πληροφοριών σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποστηρικτικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους από τους χρήστες και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών·
- v) παρουσιάζοντας με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·

- vi) συμπληρώνοντας κάθε περιεχόμενο που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου και
 - vii) παρέχοντας ηλεκτρονικές πληροφορίες που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας κατά τρόπο συνεπή και κατάλληλο με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με την αξιοπιστία τους·
- γ) με την εξασφάλιση της συνεπούς και κατάλληλης προσβασιμότητας των διαδικτυακών τόπων, συμπεριλαμβανομένων των συναφών διαδικτυακών εφαρμογών και των υπηρεσιών που βασίζονται σε κινητές συσκευές, καθώς και των κινητών εφαρμογών, η οποία επιτυγχάνεται με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με την αξιοπιστία τους·
- δ) με την παροχή από τις υπηρεσίες υποστήριξης (γραφεία βοήθειας, τηλεφωνικά κέντρα, τεχνική υποστήριξη, υπηρεσίες αναμετάδοσης και υπηρεσίες κατάρτισης), όταν είναι διαθέσιμες, πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα της υπηρεσίας και τη συμβατότητά της με υποστηρικτικές τεχνολογίες, σε προσβάσιμες μορφές επικοινωνίας.

Τμήμα IV

Πρόσθετες απαιτήσεις προσβασιμότητας για ειδικές υπηρεσίες

Η παροχή υπηρεσιών προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες επιτυγχάνεται με λειτουργίες, πρακτικές, πολιτικές και διαδικασίες, καθώς και αλλαγές στη λειτουργία της υπηρεσίας για την αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες και τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας με υποστηρικτικές τεχνολογίες:

- α) υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στο άρθρο 109 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972:
- i) παροχή κειμένου σε πραγματικό χρόνο επιπλέον της φωνητικής επικοινωνίας·
 - ii) παροχή πλήρους συνομιλίας όταν παρέχεται βίντεο επιπλέον της φωνητικής επικοινωνίας·
 - iii) εξασφάλιση ότι οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης με τη χρήση φωνής, κειμένου (συμπεριλαμβανομένου του κειμένου σε πραγματικό χρόνο) είναι συγχρονισμένες, και, εφόσον παρέχεται βίντεο, ότι είναι και αυτό συγχρονισμένο ως πλήρης συνομιλία και διαβιβάζεται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο πλέον κατάλληλο PSAP·
- β) υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων:
- i) παροχή ηλεκτρονικών οδηγιών προγραμμάτων (EPG) που μπορούν να γίνουν αντιληπτοί και είναι εύχρηστοι, κατανοητοί και αξιόπιστοι, και οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες για τη διαθεσιμότητα της προσβασιμότητας·
 - ii) εξασφάλιση ότι οι συνιστώσες προσβασιμότητας (υπηρεσίες πρόσβασης) των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, όπως η εμφάνιση υποτίτλων για τα κωφά και βαρήκοα άτομα, η ακουστική περιγραφή, οι εκφωνούμενοι υπότιτλοι και η διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, μεταδίδονται πλήρως με επαρκή ποιότητα για ακριβή απεικόνιση και συγχρονισμό με ήχο και εικόνα, δίνοντας τη δυνατότητα ελέγχου της απεικόνισης και της χρήσης τους από τον χρήστη·
- γ) υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες αστικών και προαστιακών μεταφορών και περιφερειακών μεταφορών:
- i) εξασφάλιση της παροχής πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα των οχημάτων, της περιβάλλουσας υποδομής και του δομημένου περιβάλλοντος και της βοήθειας για άτομα με αναπηρίες·
 - ii) εξασφάλιση της παροχής πληροφοριών σχετικά με την έξυπνη έκδοση εισιτηρίων (ηλεκτρονική κράτηση, κράτηση εισιτηρίων κ.λπ.), τις ταξιδιωτικές πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο (πίνακες δρομολογίων, πληροφορίες σχετικά με τις διακοπές κυκλοφορίας, υπηρεσίες ανταπόκρισης, συνέχιση του ταξιδιού με άλλα μέσα μεταφοράς κ.λπ.), και συμπληρωματικές πληροφορίες για τις υπηρεσίες (π.χ. προσωπικό των σταθμών, ανελκυστήρες που είναι εκτός λειτουργίας ή υπηρεσίες που είναι προσωρινά μη διαθέσιμες)·
- δ) υπηρεσίες αστικών και προαστιακών μεταφορών και περιφερειακών μεταφορών: εξασφάλιση της προσβασιμότητας των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή της υπηρεσίας σύμφωνα με το τμήμα I του παρόντος παραρτήματος·
- ε) τραπεζικές υπηρεσίες καταναλωτών:
- i) με την παροχή μεθόδων ταυτοποίησης, ηλεκτρονικών υπογραφών, ασφάλειας και υπηρεσιών πληρωμής που μπορούν να γίνουν αντιληπτές και είναι εύχρηστες, κατανοητές και αξιόπιστες,
 - ii) να εξασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες είναι κατανοητές, χωρίς να υπερβαίνουν ένα επίπεδο πολυπλοκότητας ανώτερο του επιπέδου B2 (καλή γνώση) του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες, του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- στ) ηλεκτρονικά βιβλία:
- i) να εξασφαλίζεται ότι, όταν ένα ηλεκτρονικό βιβλίο περιέχει και ήχο επιπλέον του κειμένου, τότε παρέχει συγχρονισμένο κείμενο και ήχο·

- ii) να εξασφαλίζεται ότι τα ψηφιακά αρχεία των ηλεκτρονικών βιβλίων δεν εμποδίζουν την ορθή λειτουργία της υποστηρικτικής τεχνολογίας·
 - iii) να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στο περιεχόμενο, η πλοήγηση στο περιεχόμενο και τη διάταξη του αρχείου, συμπεριλαμβανομένης της δυναμικής διάταξης, η παροχή της δομής, της ευελιξίας και της επιλογής όσον αφορά την παρουσίαση του περιεχομένου·
 - iv) να επιτρέπονται εναλλακτικές αποδόσεις του περιεχομένου και η διαλειτουργικότητά του με διάφορες υποστηρικτικές τεχνολογίες κατά τρόπο αντιληπτό, κατανοητό, εύχρηστο και αξιόπιστο·
 - v) να είναι ανευρέσιμα με την παροχή πληροφοριών μέσω μεταδεδομένων σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους·
 - vi) να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα διαχείρισης ψηφιακών δικαιωμάτων δεν εμποδίζουν τη λειτουργία των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας·
- ζ) υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου:
- i) Με την παροχή των πληροφοριών που αφορούν την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών που πωλούνται, όταν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται από τον αρμόδιο οικονομικό φορέα·
 - ii) Με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας της λειτουργίας ταυτοποίησης, ασφάλειας και πληρωμής, όταν παρέχεται ως μέρος υπηρεσίας αντί προϊόντος, καθιστώντας την αντιληπτή, εύχρηστη, κατανοητή και αξιόπιστη·
 - iii) Με την παροχή μεθόδων ταυτοποίησης, ηλεκτρονικών υπογραφών και υπηρεσιών πληρωμής που μπορούν να γίνουν αντιληπτά και είναι εύχρηστα, κατανοητά και αξιόπιστα.

Τμήμα V

Ειδικές απαιτήσεις προσβασιμότητας όσον αφορά την απάντηση στις επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» από το πλέον κατάλληλο PSAP:

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση από άτομα με αναπηρίες των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» από το πλέον κατάλληλο PSAP, η απάντηση στις εν λόγω επικοινωνίες επιτυγχάνεται με λειτουργίες, πρακτικές, πολιτικές και διαδικασίες, καθώς και αλλαγές που στοχεύουν ειδικά στην κάλυψη των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες.

Οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη απάντηση, με τον τρόπο που αρμόζει καλύτερα στην εθνική οργάνωση των συστημάτων έκτακτης ανάγκης, στο πλέον κατάλληλο PSAP, χρησιμοποιώντας τα ίδια μέσα επικοινωνίας με αυτά που χρησιμοποιήθηκαν για τη λήψη, δηλαδή με τη χρήση συγχρονισμένης φωνής και κειμένου (συμπεριλαμβανομένου κειμένου σε πραγματικό χρόνο), ή, όταν παρέχεται βίντεο, φωνής, κειμένου (συμπεριλαμβανομένου κειμένου σε πραγματικό χρόνο) και βίντεο συγχρονισμένων ως πλήρη συνομιλία.

Τμήμα VI

Απαιτήσεις προσβασιμότητας για χαρακτηριστικά, στοιχεία ή λειτουργίες προϊόντων και υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2

Η εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων που ορίζονται σε άλλες πράξεις της Ένωσης σχετικά με χαρακτηριστικά, στοιχεία ή λειτουργίες των προϊόντων και των υπηρεσιών, τεκμαίρεται εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Προϊόντα

- a) Η προσβασιμότητα των πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία και τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας για προϊόντα πληροί τα αντίστοιχα στοιχεία που καθορίζονται στο τμήμα I σημείο 1 του παρόντος παραρτήματος, ήτοι οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του προϊόντος παρέχονται πάνω στο ίδιο το προϊόν και οι οδηγίες χρήσης του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν καθίστανται διαθέσιμες κατά τη χρήση του προϊόντος ή με άλλα μέσα, όπως δικτυακό τόπο.
- β) Η προσβασιμότητα των χαρακτηριστικών, στοιχείων και λειτουργιών της διεπαφής χρήστη και ο λειτουργικός σχεδιασμός των προϊόντων συμμορφώνονται με τις αντίστοιχες απαιτήσεις προσβασιμότητας της εν λόγω διεπαφής χρήστη ή λειτουργικού σχεδιασμού που ορίζονται στο τμήμα I σημείο 2 του παρόντος παραρτήματος.
- γ) Η προσβασιμότητα της συσκευασίας, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτήν και των οδηγιών για την εγκατάσταση και συντήρηση, αποθήκευση και διάθεση του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά διατίθενται με άλλα μέσα, όπως μέσω διαδικτυακού τόπου, πλην των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης, συμμορφώνεται με τις αντίστοιχες απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο τμήμα II του παρόντος παραρτήματος.

2. Υπηρεσίες

Η προσβασιμότητα των χαρακτηριστικών, στοιχείων και λειτουργιών των υπηρεσιών συμμορφώνεται με τις αντίστοιχες απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα εν λόγω χαρακτηριστικά, στοιχεία και λειτουργίες που αφορούν τις υπηρεσίες που ορίζονται στα σχετικά με τις υπηρεσίες τμήματα του παρόντος παραρτήματος.

Τμήμα VII

Κριτήρια λειτουργικής απόδοσης

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες, όταν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας, που καθορίζονται στα τμήματα I έως VI του παρόντος παραρτήματος, δεν αφορούν μία ή περισσότερες από τις λειτουργίες του σχεδιασμού και της παραγωγής των προϊόντων ή της παροχής υπηρεσιών, οι εν λόγω λειτουργίες ή μέσα είναι προσβάσιμα, μέσω της συμμόρφωσης με τα σχετικά κριτήρια λειτουργικής απόδοσης.

Τα κριτήρια λειτουργικής απόδοσης μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον εναλλακτικά αντί ενός ή περισσότερων ειδικών τεχνικών απαιτήσεων, όταν γίνεται αναφορά σε αυτά στις απαιτήσεις προσβασιμότητας, εάν και μόνον εάν η εφαρμογή των εκάστοτε κριτηρίων λειτουργικής απόδοσης συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και συνεπάγεται ότι ο σχεδιασμός και η παραγωγή των προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών έχει ως αποτέλεσμα ισοδύναμη ή αυξημένη προσβασιμότητα για την προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες.

α) Χρήση από μη βλέποντα άτομα

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει οπτικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που δεν απαιτεί ικανότητα όρασης.

β) Χρήση από άτομα με περιορισμένη όραση

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει οπτικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που επιτρέπει στους χρήστες να χειρίζονται το προϊόν με περιορισμένη όραση.

γ) Χρήση από άτομα με δυσκολία διάκρισης των χρωμάτων

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει οπτικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που δεν απαιτεί ικανότητα διάκρισης των χρωμάτων από τον χρήστη.

δ) Χρήση από μη ακούοντα άτομα

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει ακουστικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που δεν απαιτεί ικανότητα ακοής.

ε) Χρήση από άτομα με περιορισμένη ακοή

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει ακουστικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας με προηγμένα ηχητικά χαρακτηριστικά που επιτρέπει στους χρήστες με περιορισμένη ακοή να χειρίζονται το προϊόν.

στ) Χρήση από άτομα χωρίς φωνητική ικανότητα

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία απαιτεί φωνητική εισροή από τους χρήστες, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που δεν απαιτεί φωνητική εισροή. Η φωνητική εισροή περιλαμβάνει κάθε προφορικό παραγόμενο ήχο, όπως ομιλία, συριγμούς ή κλικ.

ζ) Χρήση από άτομα με περιορισμένη ικανότητα χειρισμού αντικειμένων ή με περιορισμένη δύναμη

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία απαιτεί χειρωνακτικές ενέργειες, προβλέπεται τουλάχιστον ένας τρόπος λειτουργίας του που επιτρέπει στους χρήστες να το χρησιμοποιούν μέσω εναλλακτικών ενεργειών που δεν απαιτούν έλεγχο μικρο-κινήσεων και χειρισμό, δύναμη χεριού ή ταυτόχρονο χειρισμό περισσότερων του ενός ελέγχων.

η) Χρήση για περιορισμένο εύρος κινήσεων

Τα λειτουργικά στοιχεία των προϊόντων πρέπει να είναι προσπελάσιμα για όλους τους χρήστες. Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία έχει χειροκίνητο τρόπο λειτουργίας, προβλέπεται τουλάχιστον ένας τρόπος λειτουργίας του που επιτρέπει στους χρήστες να το χρησιμοποιούν με περιορισμένο εύρος κινήσεων και περιορισμένη δύναμη.

θ) Ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης επιληπτικών κρίσεων εξαιτίας φωτοευαισθησίας

Όταν το προϊόν παρέχει οπτικούς τρόπους λειτουργίας, αποφεύγονται οι τρόποι λειτουργίας που προκαλούν κρίσεις φωτοευαισθησίας.

ι) Χρήση από άτομα με περιορισμένη γνωστική λειτουργία

Το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας με χαρακτηριστικά που καθιστούν απλούστερη και ευκολότερη τη χρήση του.

ια) Ιδιωτικότητα

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει χαρακτηριστικά που εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που προστατεύει την ιδιωτικότητα των χρηστών όταν χρησιμοποιούν τα εν λόγω χαρακτηριστικά που διασφαλίζουν την προσβασιμότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΗ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΤΜΗΜΑ Ι:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ι ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Παροχή πληροφοριών	
α)	
i)	Παρέχονται οπτικές και απτικές πληροφορίες ή οπτικές και ακουστικές πληροφορίες που υποδεικνύουν το σημείο εισαγωγής της κάρτας σε τερματικά αυτοεξυπηρέτησης ώστε τυφλοί και κωφοί να μπορούν να κάνουν χρήση του τερματικού.
ii)	Χρησιμοποιείται η ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα.
iii)	Παρέχεται ψηλαφητό ανάγλυφο ή ήχος επιπλέον της γραπτής προειδοποίησης, έτσι ώστε να μπορούν οι τυφλοί να την αντιλαμβάνονται.
iv)	Το κείμενο είναι αναγνώσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης.
β)	
i)	Παρέχονται ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες.
ii)	Χρησιμοποιείται η ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα.
iii)	Υπάρχουν υπότιτλοι όταν παρέχονται οδηγίες βίντεο.
iv)	Το κείμενο είναι αναγνώσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης.
v)	Εκτυπωμένο κείμενο σε γραφή Μπράιγ, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τυφλούς.
vi)	Τα διαγράμματα συνοδεύονται από περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις.
vii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
viii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
ix)	Περιλαμβάνεται υποδοχή και λογισμικό στις αυτόματες ταμειακές μηχανές που επιτρέπουν τη σύνδεση ακουστικού το οποίο θα λαμβάνει το κείμενο επί της οθόνης σε μορφή ήχου.

2. Διεπαφή χρήστη και λειτουργικός σχεδιασμός	
α)	Παρέχονται οδηγίες με τη χρήση φωνής και κειμένου, ή ενσωματώνονται απτικά σήματα στο πληκτρολόγιο, έτσι ώστε οι τυφλοί ή οι βαρήκοοι να μπορούν να αλληλεπιδρούν με το προϊόν·
β)	Τα τερματικά αυτοεξηγήσεως που προσφέρουν φωνητικές οδηγίες τις προσφέρουν επίσης με τη μορφή κειμένου ή εικόνων, ώστε και οι κωφοί να μπορούν να προβούν στην απαιτούμενη ενέργεια.
γ)	Παρέχεται στον χρήστη η δυνατότητα μεγέθυνσης του κειμένου, εστίασης σε συγκεκριμένο εικονόγραμμα ή αύξησης της αντίθεσης, ώστε τα άτομα με προβλήματα όρασης να μπορούν να αντιληφθούν τις πληροφορίες.
δ)	Επιπλέον τυχόν οδηγίας όπως «πατήστε το πράσινο ή το κόκκινο κουμπί» για μια επιλογή, αναγράφεται στα κουμπιά ποιες είναι οι επιλογές, προκειμένου να μπορούν να κάνουν την επιλογή και όσοι πάσχουν από αχρωματοψία.
ε)	Όταν ένας υπολογιστής δίνει σήμα σφάλματος, παρέχει επίσης γραπτό κείμενο ή εικόνα που επισημαίνει το σφάλμα ώστε να επιτρέπει στους κωφούς να αντιλαμβάνονται ότι υπάρχει σφάλμα.
στ)	Παρέχεται δυνατότητα επιπλέον αντίθεσης στις εικόνες του πρώτου πλάνου ώστε να μπορούν να τις διακρίνουν άτομα με μειωμένη όραση.
ζ)	Επιτρέπεται στον χρήστη τηλεφωνικής συσκευής να επιλέξει την ένταση του ήχου και να μειώσει τις παρεμβολές με βοήθημα ακοής, έτσι ώστε οι βαρήκοοι να μπορούν να χρησιμοποιήσουν το τηλέφωνο.
η)	Οι θόνοι αφής διαθέτουν μεγαλύτερα και καλά διαχωρισμένα κουμπιά, ώστε τα άτομα που πάσχουν από τρόμο να μπορούν να τα πιέσουν.
θ)	Εξασφαλίζεται ότι για να πιεστούν τα πλήκτρα δεν απαιτείται μεγάλη δύναμη, ώστε να μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν άτομα με κινητικές αναπηρίες.
ι)	Αποφεύγονται εικόνες που τρεμοπαίζουν, ώστε τα άτομα που παθαίνουν επιληπτικές κρίσεις να μην διατρέχουν κίνδυνο.
ια)	Επιτρέπεται η χρήση ακουστικών κεφαλής όταν παρέχονται σε αυτόματες ταμειακές μηχανές πληροφορίες μέσω ομιλίας.
ιβ)	Ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων, επιτρέπεται στους χρήστες που δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα χέρια τους να επιλέξουν έναν κωδικό για το κλειδίωμα και ξεκλείδωμα τηλεφωνικής συσκευής.
ιγ)	Εξασφαλίζεται ότι το λογισμικό αντιδρά με προβλέψιμο τρόπο όταν διενεργείται μια συγκεκριμένη πράξη και παρέχεται αρκετός χρόνος για εισαγωγή του κωδικού πρόσβασης, ώστε να είναι εύχρηστο από άτομα με διανοητικές αναπηρίες.
ιδ)	Παρέχεται σύνδεση με ανανεώσιμη οπτική απεικόνιση Μπράιγ ώστε να μπορούν τυφλοί να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή.
ιε)	Παραδείγματα ειδικών τομειακών απαιτήσεων
i)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
ii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
iii) Πρώτη περίπτωση	Προβλέπεται ότι το κινητό τηλέφωνο θα πρέπει να επιτρέπει τον χειρισμό συνδιαλέξεων σε πραγματικό χρόνο, ώστε να μπορούν οι βαρήκοοι να ανταλλάσσουν πληροφορίες με αλληλεπιδραστικό τρόπο.
iii) Τέταρτη περίπτωση	Παρέχεται η δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης βίντεο με απεικόνιση νοηματικής γλώσσας και κειμένου για γραπτό μήνυμα ώστε δύο κωφοί να μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους ή με άτομα που δεν έχουν πρόβλημα ακοής.

iv)	Οι υπότιτλοι μεταδίδονται μέσω του μετατροπέα-αποκωδικοποιητή για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από κωφούς.
-----	---

3. Υπηρεσίες υποστήριξης: Δεν παρέχεται παράδειγμα

ΤΜΗΜΑ II:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1, ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΤΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΣΤΟΙΧΕΙΟ β)

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ II ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
---	--------------

Συσκευασία και οδηγίες των προϊόντων

a)	Αναγράφεται στη συσκευασία ότι η τηλεφωνική συσκευή περιέχει χαρακτηριστικά πρόσβασης για άτομα με αναπηρίες.
----	---

β)

i)	Παρέχονται ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες.
----	--

ii)	Χρησιμοποιείται η ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα.
-----	---

iii)	Παρέχεται ψηλαφητό ανάγλυφο ή ήχος όταν υπάρχει γραπτή προειδοποίηση, έτσι ώστε και οι τυφλοί να αντιλαμβάνονται την προειδοποίηση.
------	---

iv)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε το κείμενο να μπορεί να διαβαστεί από άτομα με μειωμένη όραση.
-----	--

v)	Εκτύπωση σε γραφή Μπράιγ, ώστε να μπορεί να αναγνωσθεί από τυφλούς.
----	---

vi)	Τα διαγράμματα συνοδεύονται από περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις.
-----	--

ΤΜΗΜΑ III:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ III ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
--	--------------

Παροχή υπηρεσιών

a)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
----	--------------------------

β)

i)	Παρέχονται ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες.
----	--

ii)	Χρησιμοποιείται η ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα.
-----	---

iii)	Υπάρχουν υπότιτλοι όταν παρέχονται οδηγίες βίντεο.
------	--

iv)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιήσουν ένα αρχείο εκτυπώνοντάς το σε Μπράιγ.
v)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε το κείμενο να μπορεί να διαβαστεί από άτομα με μειωμένη όραση.
vi)	Τα διαγράμματα συνοδεύονται από περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις.
vii)	Όταν ένας πάροχος υπηρεσίας προσφέρει κλειδί USB το οποίο περιέχει πληροφορίες σχετικά με την υπηρεσία, λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι πληροφορίες αυτές να είναι προσβάσιμες.
γ)	Παρέχεται περιγραφικό κείμενο για τις εικόνες, καθίστανται διαθέσιμες όλες οι λειτουργίες με χρήση του πληκτρολογίου, δίδεται στους χρήστες επαρκής χρόνος ανάγνωσης, το περιεχόμενο εμφανίζεται και λειτουργεί με προβλέψιμο τρόπο και εξασφαλίζεται συμβατότητα με υποστηρικτικές τεχνολογίες, ώστε άτομα με διάφορων ειδών αναπηρίες να μπορούν να διαβάσουν και να αλληλεπιδρούν με τους διαδικτυακούς τόπους.
δ)	Δεν παρέχεται παράδειγμα

ΤΜΗΜΑ IV:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ IV ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
---	--------------

Ειδικές υπηρεσίες

α)	
i)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι βαρήκοοι να μπορούν να γράφουν και να λαμβάνουν κείμενο με αλληλεπιδραστικό τρόπο και σε πραγματικό χρόνο.
ii)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι κωφοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τη νοηματική γλώσσα για να επικοινωνούν μεταξύ τους.
iii)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε άτομο που έχει προβλήματα ομιλίας και ακοής και επιλέγει να χρησιμοποιήσει συνδυασμό κειμένου, φωνής και βίντεο, να γνωρίζει ότι η επικοινωνία διαβιβάζεται μέσω του δικτύου σε υπηρεσία έκτακτης ανάγκης.
β)	
i)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι τυφλοί να μπορούν να επιλέγουν τηλεοπτικά προγράμματα.
ii)	Υποστηρίζεται η δυνατότητα επιλογής, εξατομίκευσης και προβολής των υπηρεσιών πρόσβασης, όπως η εμφάνιση υποτίτλων για τα κωφά ή βαρήκοα άτομα, η ακουστική περιγραφή, οι εκφωνούμενοι υπότιτλοι και η διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, μέσω της παροχής μέσων αποτελεσματικής ζεύξης ασύρματων τεχνολογιών υποβοήθησης της ακοής ή της παροχής στον χρήστη χειριστηρίων για την ενεργοποίηση υπηρεσιών πρόσβασης για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες στον χρήστη, στο ίδιο επίπεδο προβολής με τα πρωτογενή μέσα χειρισμού.
γ)	
i)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
ii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
δ)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
ε)	
i)	Οι διάλογοι αναγνώρισης ταυτότητας στην οθόνη καθίστανται αναγνώσιμοι από αναγνώστες οθόνης, έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται από τυφλούς.

ii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
στ)	
i)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα άτομα με δυσλεξία να μπορούν ταυτόχρονα να διαβάζουν και να ακούν το κείμενο.
ii)	Παρέχεται δυνατότητα συγχρονισμένης εκροής κειμένου και ήχου ή δυνατότητα ανανεώσιμης καταγραφής σε αλφάβητο Μπράιγ.
iii)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι τυφλοί να μπορούν να έχουν πρόσβαση στο ευρετήριο περιεχομένων ή να αλλάζουν κεφάλαια.
iv)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
v)	Εξασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους είναι διαθέσιμες στο ηλεκτρονικό αρχείο, έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρίες να μπορούν να ενημερώνονται.
vi)	Εξασφαλίζεται για παράδειγμα ότι τα μέτρα τεχνικής προστασίας, η πληροφόρηση για τη διαχείριση των δικαιωμάτων ή θέματα διαλειτουργικότητας δεν μπλοκάρουν τη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου από τα μηχανήματα υποβοήθησης, ούτως ώστε οι τυφλοί χρήστες να μπορούν να διαβάσουν το βιβλίο.
ζ)	
i)	Εξασφαλίζεται ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας ενός προϊόντος δεν διαγράφονται.
ii)	Η διεπαφή χρήστη υπηρεσιών πληρωμής καθίσταται διαθέσιμη φωνητικά ώστε οι τυφλοί να μπορούν να πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές αυτόνομα.
iii)	Οι διάλογοι αναγνώρισης ταυτότητας στην οθόνη καθίστανται αναγνώσιμοι από αναγνώστες οθόνης, έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται από τυφλούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΟΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση με ανεξάρτητο τρόπο από άτομα με αναπηρίες στο δομημένο περιβάλλον όπου παρέχεται η υπηρεσία και η οποία τελεί υπό την ευθύνη του φορέα παροχής υπηρεσιών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 4, η προσβασιμότητα των χώρων που προορίζονται για δημόσια πρόσβαση περιλαμβάνει τις ακόλουθες πτυχές:

- α) χρήση των συναφών εξωτερικών χώρων και εγκαταστάσεων·
 - β) προσεγγίσεις των κτιρίων·
 - γ) χρήση εισόδων·
 - δ) χρήση διαδρομών με οριζόντια κυκλοφορία·
 - ε) χρήση διαδρομών με κάθετη κυκλοφορία·
 - στ) χρήση αιθουσών από το κοινό·
 - ζ) χρήση του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για την παροχή της υπηρεσίας·
 - η) χρήση τουαλετών και εγκαταστάσεων υγιεινής·
 - θ) χρήση εξόδων, οδών εκκένωσης και ιδεών για τον σχεδιασμό σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης·
 - ι) δυνατότητα επικοινωνίας και προσανατολισμού μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών·
 - ια) χρήση των εγκαταστάσεων και των κτιρίων για τον προβλεπόμενο σκοπό τους·
 - ιβ) προστασία από κινδύνους στο περιβάλλον σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ – ΠΡΟΪΟΝΤΑ

1. Εσωτερικός έλεγχος παραγωγής

Ο εσωτερικός έλεγχος παραγωγής είναι η διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης με την οποία ο κατασκευαστής εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα σημεία 2, 3 και 4 του παρόντος παραρτήματος και βεβαιώνει και δηλώνει με αποκλειστική του ευθύνη ότι το σχετικό προϊόν πληροί τις οικείες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

2. Τεχνικός φάκελος

Ο κατασκευαστής καταρτίζει τον τεχνικό φάκελο. Ο τεχνικός φάκελος δίνει τη δυνατότητα να αξιολογηθεί η συμμόρφωση του προϊόντος προς τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 4 και, στην περίπτωση που ο κατασκευαστής κάνει χρήση της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 14, να αποδειχθεί ότι οι σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας θα συνεπάγονταν θεμελιώδη μεταβολή ή θα επέβαλαν δυσανάλογη επιβάρυνση. Ο τεχνικός φάκελος προσδιορίζει μόνο τις εφαρμοστέες απαιτήσεις και καλύπτει - στον βαθμό που απαιτείται για την αξιολόγηση - τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία του προϊόντος.

Ο τεχνικός φάκελος περιέχει, κατά περίπτωση, τουλάχιστον τα εξής:

α) γενική περιγραφή του προϊόντος,

β) κατάλογο των εναρμονισμένων προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών των οποίων τα στοιχεία έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και τα οποία εφαρμόζονται πλήρως ή εν μέρει, καθώς και περιγραφές των λύσεων που εφαρμόζονται για την τήρηση των σχετικών απαιτήσεων προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 4, εφόσον δεν έχουν εφαρμοστεί τα εν λόγω εναρμονισμένα πρότυπα ή οι τεχνικές προδιαγραφές· σε περίπτωση μερικών εφαρμοζόμενων εναρμονισμένων προτύπων ή τεχνικών προδιαγραφών, ο τεχνικός φάκελος προσδιορίζει τα μέρη που έχουν εφαρμοστεί.

3. Μεταποίηση

Ο κατασκευαστής λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου η διαδικασία κατασκευής και η παρακολούθησή της να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των προϊόντων προς τον τεχνικό φάκελο ο οποίος αναφέρεται στο σημείο 2 του παρόντος παραρτήματος και προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.

4. Σήμανση ΕΕ και δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ

4.1. Ο κατασκευαστής τοποθετεί τη σήμανση CE που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία σε κάθε μεμονωμένο προϊόν που πληροί τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

4.2. Ο κατασκευαστής συντάσσει γραπτή δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ για κάθε μοντέλο προϊόντος. Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ ταυτοποιεί το προϊόν για το οποίο έχει συνταχθεί.

Στις αρμόδιες αρχές, εφόσον το ζητήσουν, διατίθεται αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ.

5. Εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος

Οι υποχρεώσεις του κατασκευαστή που καθορίζονται στο σημείο 4 είναι δυνατόν να εκπληρώνονται από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, εξ ονόματός του και υπό την ευθύνη του, με την προϋπόθεση ότι ορίζονται λεπτομερώς στην εντολή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

1. Ο πάροχος υπηρεσιών περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίον η υπηρεσία πληροί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 4 στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις, ή σε ισοδύναμο έγγραφο. Οι πληροφορίες περιγράφουν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις και καλύπτουν - στον βαθμό που απαιτείται για την αξιολόγηση - τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της υπηρεσίας. Εκτός από τις απαιτήσεις για την ενημέρωση των καταναλωτών της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, οι πληροφορίες περιέχουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) γενική περιγραφή της υπηρεσίας σε προσβάσιμο μορφότυπο·
 - β) τις αναγκαίες περιγραφές και επεξηγήσεις για την κατανόηση της λειτουργίας της υπηρεσίας·
 - γ) περιγραφή του τρόπου με τον οποίον οι σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I πληρούνται από την υπηρεσία.
 2. Προκειμένου να συμμορφωθεί με το σημείο 1 του παρόντος παραρτήματος, ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να εφαρμόσει, εν όλω ή εν μέρει, τα εναρμονισμένα πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές, των οποίων τα στοιχεία έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
 3. Ο πάροχος υπηρεσιών παρέχει πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι η διαδικασία παροχής της υπηρεσίας και η παρακολούθησή της εξασφαλίζει τη συμμόρφωση της υπηρεσίας με το σημείο 1 του παρόντος παραρτήματος, καθώς και με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

Κριτήρια για τη διενέργεια και την τεκμηρίωση της εκτίμησης:

1. Ο λόγος του καθαρού κόστους της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προς το συνολικό κόστος (λειτουργικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες) κατασκευής, διανομής και εισαγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας για τους οικονομικούς φορείς:

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για να εκτιμηθεί το καθαρό κόστος της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας:

- a) κριτήρια που αφορούν τις εφάπαξ οργανωτικές δαπάνες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
 - i) δαπάνες σχετιζόμενες με συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους με εμπειρογνομosύνη σε θέματα προσβασιμότητας,
 - ii) δαπάνες που συνδέονται με την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και την απόκτηση ικανοτήτων σε θέματα προσβασιμότητας,
 - iii) δαπάνες για την ανάπτυξη νέων διεργασιών για τη συμπερίληψη της προσβασιμότητας στην ανάπτυξη προϊόντων ή στην παροχή υπηρεσιών,
 - iv) δαπάνες που συνδέονται με την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης σχετικά με την προσβασιμότητα,
 - v) εφάπαξ δαπάνες για την άρτια κατανόηση της νομοθεσίας περί προσβασιμότητας.
 - β) κριτήρια που αφορούν τις τρέχουσες δαπάνες παραγωγής και ανάπτυξης που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
 - i) δαπάνες που συνδέονται με τον σχεδιασμό των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας του προϊόντος ή της υπηρεσίας,
 - ii) δαπάνες που προκύπτουν κατά τις διαδικασίες μεταποίησης,
 - iii) δαπάνες που συνδέονται με δοκιμές του προϊόντος ή της υπηρεσίας ως προς την προσβασιμότητα,
 - iv) δαπάνες που συνδέονται με τη δημιουργία τεκμηρίωσης.
2. Το εκτιμώμενο κόστος και τα οφέλη για τους οικονομικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών παραγωγής και των επενδύσεων, σε σχέση με το εκτιμώμενο όφελος για τα άτομα με αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη τον όγκο και τη συχνότητα της χρήσης του συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας.
 3. Ο λόγος του καθαρού κόστους της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προς τον καθαρό κύκλο εργασιών του οικονομικού φορέα.

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για να εκτιμηθεί το καθαρό κόστος της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας:

 - a) κριτήρια που αφορούν τις εφάπαξ οργανωτικές δαπάνες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
 - i) δαπάνες που συνδέονται με συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους με εμπειρογνομosύνη σε θέματα προσβασιμότητας,
 - ii) δαπάνες που συνδέονται με την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και την απόκτηση ικανοτήτων σε θέματα προσβασιμότητας,
 - iii) δαπάνες για την ανάπτυξη νέων διεργασιών για τη συμπερίληψη της προσβασιμότητας στην ανάπτυξη προϊόντων ή στην παροχή υπηρεσιών,
 - iv) δαπάνες που συνδέονται με την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης σχετικά με την προσβασιμότητα,
 - v) εφάπαξ δαπάνες για την άρτια κατανόηση της νομοθεσίας περί προσβασιμότητας.
 - β) κριτήρια που αφορούν τις τρέχουσες δαπάνες παραγωγής και ανάπτυξης που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
 - i) δαπάνες που συνδέονται με τον σχεδιασμό των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας του προϊόντος ή της υπηρεσίας,
 - ii) δαπάνες που προκύπτουν κατά τις διαδικασίες μεταποίησης,
 - iii) δαπάνες που συνδέονται με δοκιμές του προϊόντος ή της υπηρεσίας ως προς την προσβασιμότητα,
 - iv) δαπάνες που συνδέονται με τη δημιουργία τεκμηρίωσης.